

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

predsednik

Številka: 0610-12/99-11
Datum: 26.05.2011

ZADEVA: Umik stopnje tajnosti

V skladu s 15., 16. in 48. členom Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06-UPB2) je dne 18.05.2011 dokumentu Priskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica (mandatno obdobje 1996-2000) z naslovom **"Zapisnik z magnetogramom 11. seje Priskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču "**, z dne 14.03.2000 (štev.: 0610-12/99-11) preklicana stopnja tajnosti ZAUPNO - oznake določene z Oceno možnih škodljivih posledic štev.: 01610-12/99-11, z dne 03.05.2010. (Uradni list RS, št. 50/06-UPB2).

Dokument se označi in hrani v skladu z 9. členom Uredbe o varovanju tajnih podatkov (Uradni list RS, št. 74/05).

Ta dokument se pripne k arhivskemu izvodu dokumenta številka: 0610-12/99-11 z dne 14.03.2000.

dr. Pavel Gantar

20 LET SAMOSTOJNOSTI

Šubičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija
telefon: 01 478 94 37, telefaks: 01 478 98 55

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

predsednik

Številka: 0610-12/99-11

Datum: 03.05.2010

ZADEVA: Ocena možnih škodljivih posledic za varnost države ali za njene politične ali gospodarske koristi, če bi bil dokument številka: 0610-12/99-11 z dne 09.03.2000 razkrit nepoklicani osebi:

Ocenjujem, da bi razkritje dokumenta magnetograma in zapisnika 11. seje Preiskovalne komisije Državnega zbora o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču in orožjem v skladišču Ložnica, številka: 0610-12/99-11 z dne 09.03.2000 nepoklicani osebi lahko škodovalo varnosti ali interesom Republike Slovenije zato v skladu 4. členom Odloka o ravnanju s tajnimi podatki v Državnem zboru ter z 11. členom in v povezavi s 13. členom Zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06, UPB2) za navedeni dokument določam **stopnjo tajnosti ZAUPNO**.

Ugotovitve v dokumentu temeljijo: Stopnja tajnosti dokumentu je bila določena po prejšnjih predpisih pred sprejetjem Zakona o tajnih podatkih. Po pregledu in ponovni ocenitvi celotne dokumentacije se je ugotovilo, da se razlogi za določitev tajnosti s pretekom časa niso spremenili in je zato dokumentom v skladu s 48. členom zakona o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/2006-UPB-2) določena stopnja tajnosti ZAUPNO.

Način prenehanja tajnosti: Glede na navedeno se stopnja tajnosti dokumentu številka: 0610-12/99-11 z dne 09.03.2000 preneha s preklicem. Dokument je dovoljeno kopirati samo na podlagi pisarniške odredbe.

dr. Pavel Gantar

Ta dokument je priloga arhivskega izvoda dokumenta številka: 0610-12/99-11 z dne 09.03.2000

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Preiskovalna komisija Državnega zbora Republike Slovenije
o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja
na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica

Številka: 0610-12/99-11
Datum: 14.03.2000

DRŽAVNA TAJNOST
STROGO ZAUPTNO

~~ZAUPNO~~
3.5.2010

509

PREKLIC
18.5.2011

Z A P I S N I K

11. seje Preiskovalne komisije Državnega zbora Republike Slovenije o vpletenosti in odgovornosti nosilcev javnih funkcij v zvezi z najdbo orožja na mariborskem letališču ter z opremo in orožjem v skladišču Ložnica, ki je bila v četrtek, 09. marca 2000 ob 12.00 uri v salonu/I v poslopju Državnega zbora Republike Slovenije v Ljubljani, Šubičeva 4.

Seje so se udeležili:

Predsednik: Rudolf Moge

Namestnik predsednika: Janez Per

Člani: Jožef Jerovšek do 14.00 ure, po 14.00 uri dr. Jože Zagožen, Lojze Peterle, Ciril Ribičič namesto Jožeta Jagodnika, Zoran Lešnik in Polonca Dobrajc

Seja je bila zaprta za javnost in se je pričela ob 12.00 uri.

Predsednik komisije Rudolf Moge je dal v razpravo predlog dnevnega reda in predlagal, da bi 09. marca opravili le prvi dve točki dnevnega reda, tretjo in četrto pa v nadaljevanju seje lahko že 14. marca to pa iz razloga, ker g. Jožef Jerovšek, ki ga obe točki zadevata ne bo prisoten, ker ima ob 14.00 uri sejo preiskovalne komisije, ki jo vodi.

Član komisije g. Jožef Jerovšek se s predlaganim dnevnim redom ne strinja. Potrditev zapisnikov prejšnjih sej je po njegovem mnenju potrebno opraviti pred zaslišanjem prič, predlaga pa tudi novo točko dnevnega reda in to "posvet o razširitvi dokaznega sklepa".

Predsednik komisije je soglašal, da se kot 5. točko dnevnega reda uvrsti predlagana nova točka dnevnega reda. Ker pa priče že čakajo na zaslišanje je dal na glasovanje predlog, da se na tem zasedanju komisije obravnavata 1. in 2. točka dnevnega reda to je:

1. Zaslišanje prič Mitje Gasparija in Jelka Kacina in
2. Potrditev zapisnika 9. seje komisije,

510

na naslednjem zasedanju komisije, ki ga bo sklical čim prej, pa bi obravnavali še preostale tri točke dnevnega reda, to so:

3. Potrditev zapisnika 10. seje komisije
4. Obravnava zahteve člana komisije g. Jožefa Jerovška
5. Posvet za razširitev dokaznega sklepa.

Člani komisije so s štirimi glasovi za in enim proti sprejeli predlog predsednika komisije.

Ad 1)

Mitja Gaspari, zaslišan kot priča, je izpovedal, da so v obdobju 1991 - 1993 veljali naslednji predpisi: Zakon o financiranju javne porabe, Proračuni sprejeti za vsako leto in Zakon o izvrševanju proračuna sprejet leta 1993. Ministrstvo za obrambo je v kritičnem obdobju imelo svoje računovodstvo. Inšpekcija SDK je pregledala zaključni račun in poslovanje Ministrstva za obrambo za leto 1991 in naložila ministrstvu, da naredi določene popravke, šlo pa je za blagovne kredite za nakup orožja, ki niso bili pravilno vknjiženi. SDK v letih 1992 in 1993 ni inšpecirala Ministrstvu za obrambo.

Sicer pa je Ministrstvo za obrambo imelo svoj pravilnik o finančnem in materialnem poslovanju, ki je bil sprejet 13.05.1992.

Ministrstvo za finance v letu 1991 ni bilo obveščano o nabavah orožja, oz. o nabavah sploh.

Ko sta bila koncem leta 1994 sprejemana zaključna računa proračuna za leti 1992 in 1993 in naloženo vladi, da pregleda trgovino z orožjem in ustrezno popravi finančne dokumente, je bila od Vlade imenovana komisija, ki je obravnavala nakupe v Ministrstvu za obrambo.

Priča je tudi povedala, da se v zvezi s to problematiko spominja sklepov Vlade, ki je odločila, da je potrebno nadaljevati delo pri odkrivanju trgovine z orožjem in če je utemeljeno podati proti storilcem tudi kazenske ovadbe.

Priča pove, da je prišla v Ministrstvo za finance v juniju 1992. Carina ga o kakšnem koli trgovanju z orožjem ni obveščala. Direktor carinske uprave ga je obvestil le o odkritju orožja na mariborskem letališču.

Obstojajo zaključni računi proračuna za leti 1992 in 1993 in iz njih je razvidno, kakšni so bili prihodki proračuna. Če se je poslovalo z gotovino, je moralo biti tako poslovanje usklajeno z ustreznimi akti. Vlada v zvezi s trgovino z orožjem Ministrstvu za finance ni naložila posebnih aktivnosti.

Priča stroškov ne priglasi.

Jelko Kacin, zaslišan kot priča, je izpovedal, da je bil v skladišču v Ložnici, gre za urejeno skladišče, ki omogoča tudi skladiščenje streliva. V skladišču si je ogledal orožje in strelivo zaseženo na mariborskem letališču. Orožje ni bilo veliko vredno, ker je šlo za rabljeno orožje. Strelivo pa je bilo dobro in pakirano v velikih konzervah.

Za vsako skladišče se vodi materialna evidenca, ki jo vodi logistika. Finančno evidenco pa je vodilo računovodstvo.

Priča pove, da je v letih 1991-1993 Ministrstvo za finance sproščalo sredstva, ki so se uporabljala za nakupe v tujini.

Po izpovedi priče je trgovina z orožjem potekala tako, da so kupci prihajali na Ministrstvo za obrambo, kjer so povedali kaj potrebujejo, logistika je iz svojih evidenc ugotovila, ali je material na razpolago, OVS oz. Andrej Lovšin je napravil predračun in prevzel gotovino ter odobril izvzem materialov iz skladišč, sledilo je nalaganje in obveščanje mejnih organov.

Če je šlo za poslovanje z brezgotovinskimi plačili, se je vodila evidenca na državni ravni o dobropisih ali garancijah, kot na primer garancija v obliki helikopterja, ki ga je zastavila BiH za izdobljeno orožje. Priča pove, da ga je ob prevzemu dolžnosti ministra za obrambo, prejšnji minister Janez Janša opozoril, da je v Ameriki še neka oprema, ki jo je treba izterjati. Kasneje je ugotovil, da gre za demodulatorje, za katere pa niso mogli ugotoviti, kdo jih je vplačal. Avgusta 1994 (22.8.94) je prosil Lovšina, da pomaga pojasniti, kdo je plačal demodulatorje in ta mu je pojasnil, da gre za kompenzacijo s strani Hrvaške firmi Hillbrook. Iz dokumentov pa naj bi izhajalo, da je v letu 1991 VI. Uprava naročila opremo, ki ni bila izdobljena, čeprav je bilo 22. avgusta 1992 nakazano zadnje plačilo za to opremo.

Priča Jelko Kacin je povedala, da je Andreja Lovšina spraševala o tem, ali se je orožje prodajalo za gotovino, kje je gotovina in kje dokumentacija o prodaji, pa ji je ta odgovoril, da o vsem tem vpraša Janeza Janšo. Tudi zaradi tega je priča 22.8.1994 pisala pismo Janezu Janši in mu postavila vrsto vprašanj s prošnjo, da odgovori nanje.

Odgovor Janeza Janše je priča dobila 28.8.1994. V njem ni odgovorov na zastavljena vprašanja, je pa nekaj obvestil oz. trditev kot na primer:

- popisi blaga v zasedenih skladiščih JLA so bili opravljeni, čim je bilo to mogoče;
- logistika ima seznam oseb in podjetij, ki so prihajali na MORS zaradi nabave orožja;
- kupce za gotovino so v MORS odklanjali, dobili pa so orožje na MNZ;
- brniško orožje je bilo v režiji MNZ.

V istem pismu je tudi zahteva Janeza Janše, da se zoper Igorja Bavčarja uvede preiskava zaradi nezakonite trgovine z orožjem.

Jelko Kacin je povedal, da je kmalu po prejemu odgovora Janezu Janši temu ponovno pisal, vendar na to pismo ni dobil odgovora. Zato se je začela preiskava znotraj OVS skozi katero se je poskušalo ugotoviti količine prodanega orožja in njihova vrednost, poslovanje z gotovino in druga pomembna dejstva v zvezi s prodajo orožja.

Logistika je v tem sklopu rekonstruirala promet preko kosovnic, ki so jih imeli v svojem arhivu. Pokazale so se velike razlike med temi ugotovitvami in tistim, kar je bilo navedeno v primopredajnem zapisniku in njegovih prilogah.

Primopredajni zapisnik ima dva dela:

1. prevzem dokumentov
2. poročilo o orožju. To poročilo je bilo na šifrirani disketi, ki jo je Janez Janša "sprintal" pred pričo Jelkom Kacinom in ni podpisano.

Na vprašanje prisotnih članov preiskovalne komisije je Jelko Kacin pojasnil, da je logistika vodila materialne evidence orožja ni pa se ukvarjala z gotovino. Ali je delo VOMO oz. OVS v zvezi z odkrivanjem kaznivih dejanj, ki se navezujejo na trgovino z orožjem opisano v letnih poročilih, ki se pošiljajo Komisiji za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb mu ni znano. To komisijo je vodil takratni predsednik parlamenta dr. France Bučar.

Priča pove, da je bil kombi in oprema, ki so ga zasegli Hrvati kupljen iz sredstev za razvojne programe Slovenske vojske.

Razprava se je razvila tudi o tem, ali se obravnava celotno trgovino z orožjem ali le trgovanje iz skladišč v Ložnici. Ali ima komisija mandat, da obravnava ta vprašanja. Na čem temeljijo trditve priče o trgovanju itd. G. Jožef Jerovšek je opozoril pričo, da se s svojimi izjavami oddaljuje od predmeta preiskave.

Po mnenju priče, je bilo dovolj dokazov za kazniva dejanja, kaj se je dogajalo z ovadbami mu ni znano. Delavci MORS, ki so karkoli vedeli o trgovini z orožjem so lastnoročno napisali in podpisali izjave o tem. Po 26. oktobru 1991 je Slovenija prodajala orožje. Po podatkih logistike je znašala vrednost prodanega orožja 140 mio. DEM. V poročilu Janeza Janše so našteje pravne podlage za trgovino z orožjem. Carina v teh primerih ni opravljal svoja funkcija. Slovenija je kupovala orožje z namenom, da ga proda. Obseg trgovine je bil, tako velik, da so se preiskovalci te trgovine omejili zgolj na primere kaznivih dejanj. Priča Jelko Kacin je povedala, da je od oseb zaposlenih v MORS slišal, da so po gotovino hodili tudi v Kočevsko reko.

Član komisije Lojze Peterle meni, da se komisija ukvarja z zadevami, za katere nima pooblastila. Iz vsega navajanja priče Kacina ni razvidno, ali so ljudje denar šteli, ali so ga

ocenjevali ali pa samo ugibajo, koliko ga je bilo. Kacin govori o kaznivih dejanjih, na pa o sumih. Zato bo razmislil, ali bo v komisiji še sodeloval.

513

Priča stroškov ne priglasi.

Po zaslišanju priče je komisija sprejela sklep, da pooblasti predsednika komisije, da pridobi vse dokumente o katerih je govorila priča Jelko Kacin. Za tak sklep so glasovali 4 člani, proti ni bil nihče.

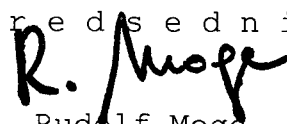
Ad 2)

Člani so brez pripomb soglasno sprejeli zapisnik 9. seje komisije.

Seja je bila zaključena ob 16.00 uri.

Magnetogram seje je sestavni del zapisnika.

Sekretar
Alojz Petek l.r.

P r e d s e d n i k

Rudolf Moge

~~zaprta seja~~

PREKLIC 18.5.2011

PREISKOVALNA KOMISIJA DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE
O VPLETENOSTI
IN ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ
V ZVEZI Z NAJDBO OROŽJA NA MARIBORSKEM LETALIŠČU
TER Z OPREMO IN OROŽJEM
V SKLADIŠČU LOŽNICA

516

(11. seja)
(zaprta seja) PREKLIC 18.5.2011

(9. marec 2000)

Sejo je vodil Rudolf Moge, predsednik komisije.
Seja se je pričela ob 12.00 uri.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Spoštovane gospe in gospodje! Smo sklepčni. Pričenjam z 11. sejo naše komisije in vas vse prav lepo pozdravljam.

S sklicem ste sprejeli, da bi današnji dnevni red obsegal štiri točke. Ali bi kdo želel kakšno točko umakniti ali bi želel kaj k temu dodati?

Ja, gospod Jože Jerovšek.

JOŽE JEROVŠEK: Jaz bi tukaj dodal 5. točko - posvetovanje komisije oziroma verjetno bo predlagala razširitev dokaznega sklepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ...komisije za razširitev dokaznega sklepa. V redu ja, gospod Jerovšek.

Gospod Jerovšek! Glede na to, da sem bil opozorjen, da imate vi ob 14. uri komisijo, ali bi, jaz bi, kar se tukajle določene stvari tiče, prav vas, in če boste vi komisijo vodili, takrat ne boste morali biti na tej komisiji prisotni, bi predlagal; ne vem sedaj, če boste prisotni, potem ostane dnevni red kot je, z vašo točko, če ne bi pa nekaj drugega predlagal. Ali lahko odgovorite na to vprašanje? Ali nas boste zapustili?

JOŽE JEROVŠEK: Jaz sem hotel sam, da bi bil dnevni red te današnje seje smiseln.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Boste prisotni ali ne morete biti.

JOŽE JEROVŠEK: Ja, ob 14. uri imam svojo komisijo. Kako pa se bo sedaj razvijalo, to pa ne morem. Zaradi tega se mi zdi, da bi bilo logično, da je potrditev zapisnika začetek seje, in te točke, druga, tretja, četrta, da bi bile začetek te seje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek! Bi bilo možno tole. Jaz sem, zaradi tega nisem dal teh točk naprej, ker so

priče pred nami in pri potrditvi zapisnikov teh sej zna priti do, zaradi nedorečenih, magnetogram do težav in bi prič517 morale ogromno časa čakati. Zato do prič sem dal najprej te točke. Ali se strinjate, da bi opravili 1. točko in 2. točko, to je potrditev 9. seje, kjer je bil general Slapar. Ostale točke, vključno z vašo pa bi takoj na prvi naslednji seji nadaljevali z njimi. Tako, da imate vi potem čas, da ste tudi prisotni na teh točkah, ker so točke, ki so pač osebno z vami povezane.

JOŽE JEROVŠEK: Poglejte, s tem bi se lahko strinjal, samo meni se zdi, da je glede na to, da je prišlo do silnih zapletov v zvezi z vodenjem sej in dokumentov sej, in da bi bilo to nujno potrebno odpraviti predhodno, pred nadaljnimi zaslišanji prič. Poglejte, mene gospod predsednik seveda zanima, da bi končno dobil odgovor...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: O dnevnem redu sedajle govorimo gospod Jerovšek.

JOŽE JEROVŠEK: Ja, ja. Saj se tiče dnevnega reda. Da bi končno dobil odgovor na vašo izjavo da, bom citiral, na KVIAZ-u ampak morate me razumeti, da sem strahotno izpostavljen, in da se name izvaja strahotni pritiski, o katerih vam jaz tukaj ne bi povedal. In seveda je za strašansko pomembno, strašansko pomembno je, da vi končno poveste, kdo vrši te strašne pritiske. Ne vem, mogoče gospod Kacin in nima smisla, da ga mi zaslišujemo prej, predno nam vi to razjasnite. To je pravzaprav tako pomembna disencialna? zadeva, ker razumete, na sodiščih človek je pod pritiskom, ne more biti sodnik. Ne more. To je jasno, da ne, ker ne more soditi. Če nekdo straši, strahotne pritiske.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Lahko odgovorim gospod Jerovšek. Lahko takoj na to odgovorim?

JOŽE JEROVŠEK: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Podobno kot na mojega poslanskega kolega, ki vodi Elan, sem tudi jaz dobil grozilna pisma. Meni je bilo vlomljeno v mojo hišo. Pismo sem dobil v obliki vsebine, da bom končal kot Kramberger, da me čaka ista usoda, na cesti me je neznanec ustavil, določene stvari naredil, ampak to za njih, da povem, to so tisti pritiski, vam bom pa, ko bo točno uvrščena, rede volje še kaj drugega povedal. In moram vam povedati, da sem od tega tedna naprej varovana oseba zaradi teh pritiskov, ki jih imam.

Kaj pravite k dnevnemu redu, ker v bistvu...

JOŽE JEROVŠEK: Sedaj bom sklical na vaše izvajanje, zadnje. Jaz vam na tovrstne pritiske seveda verjamem, ker tudi

jaz kot predsednik preiskovalne komisije, sem v podobnem pritisku, vendar se nisem nikoli pritoževal, pa tudi, ker mislim, da to pravzaprav je delo slabičev. Vendar o teh pritiskih, ko ste vi tukaj govoril, so čisto posebno drugi pritiski. To so pritiski na vodenje seje, pa usmerjanje preiskovalne komisije. Kar pa se jasno kaže v zadnjih vaših, zadnjem mesecu. Gospod Moge! Dovolite, da končam repliko na vašo.

518

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ker vi sedajle mene kot predsednika komisije obravnavate tukaj in ne govorite o dnevnem redu. Ali imam prav člani?

JOŽE JEROVŠEK: Ja, seveda. Utemeljujem predlog dnevnega reda.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek! Ki ste vi predlog dnevnega reda, sem rekel, da jo uvrstimo. In zdi se mi, da če imate vi komisijo, da je fer in pošteno, da tiste točke, na kateri niste vi prisotni, da je prenesemo na naslednjo. Se zmenimo, da bo to v torek ob 8. uri zjutraj, da gremo naprej s tistimi tremi točkami. Da danes opravimo 1. in 2. točko.

JOŽE JEROVŠEK: Poglejte gospod predsednik! Spet replika na vaše izvajanje.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ni replike. Povejte, zakaj replika.

JOŽE JEROVŠEK: ...ta je na dnevnem redu ne.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tako.

JOŽE JEROVŠEK: Debata, midva sva udeleženca debate o dnevnem redu. In tukaj se enostavno ne morem strinjati z vašimi argumenti. Namreč to, kar bi, tudi ko ste omenjali, kaj ste povedali, izjavljate, da smo čisto... Bliža se konec našega dela, mi pa še o zadevi Maribor sploh dokaznega sklepa nismo sprejeli. Mislim, to je tako tendiciozno zavajanje javnosti, da se jaz s takim ne morem strinjati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prav, v redu. Kaj predlagate?

JOŽE JEROVŠEK: Vi na vsak način hočete, da ne bi čisto nič na tej komisiji končali.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj predlagate gospod Jerovšek? Kaj predlagate?

JOŽE JEROVŠEK: Glede na današnje, mora biti nujno po mojem mnenju vrstni red tak, da so te 2., 3. in 4. točka na začetku

in da potem eno obširno debato o tem naredimo, in razčistimo te zadeve, ki so dejansko sporne v zvezi z vodenjem te seje in temi pritiski, ki se na vas vršijo v zvezi z vodenjem dela komisije. Teh indicov se je nabralo toliko, da so sami po sebi pravzaprav že prisotni. Hkrati pa gospod predsednik, vam moram protestirati tudi na možnost dela članov preiskovalne komisije.

519

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: ... točka dnevnega reda govori o...

JOŽE JEROVŠEK: Ja, to pa proceduralno. Če dovolite, proceduralno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne gospod. To vam prepovedujem. Vašo točko sem uvrstil, dal sem predlog. O tem predlogu govorimo, katere točke ja, katere ne. Če sem vas razumel, pravite vi točko 3., 4., 5. najprej in priče, ki smo jih vabili ob 12. uri, ob 13. uri itn.,

JOŽE JEROVŠEK: 2., 3., 4.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, najprej in te priče, ki smo jih vabili in ki stojijo tukaj pred vrati, da jih pustimo čakati, da bomo nekaj ur pred vrati opravili. To se mi pa ne zdi, kolegi, in to proceduralno reč bom dal na glasovanje.

Da danes opravimo 1. in 2. točko, in da točke 3., 4., 5. premaknemo na prvo naslednjo sejo, ki jo bom jaz poskušal v zakonitem roku, torej v roku enega tedna sklicati in se mogoče dobimo popoldne in se o teh rečeh potem pogovorimo. Mislim, da je to fer.

Dam tak predlog na glasovanje.

JOŽE JEROVŠEK: Namreč, gospod predsednik. Meni se zdi, da ta predlog ni fer. Fer bi bilo; se strinjam, da do vabljenih prič je fer, vendar do predmeta komisije in na način vašega dela komisije pa ni fer. Poglejte, moram vam povedati, da sem hotel o tej zadevi danes biti pripravljen tukaj in sem prosil gospoda Petka včeraj, da mi da spisec vseh izglasovanih sklepov preiskovalne komisije, ki se tičejo zadeve Ložnica. Sem tekom današnjega dopoldneva dvakrat urgiral preko gospe referentke, vendar to izmikanje in na tak način se ne da delati. Mislim pa da, praksa drugih parlamentarnih komisij je bistveno drugačna, bistveni drugačni odnosi je do članov preiskovalne komisije in na tak način, enostavno. Kaj pa jaz vem. Mi moramo imeti vse te sklepe preiskovalne komisije. Namreč vi na svojo roko določena preiskovalna dejanja delate. Jaz nisem nikjer zasledil, da bi v kakšnem zapisniku tisto, kar je dosegljivo bilo, da ste zaprosili za pooblastilo preiskovalno komisijo, da lahko sami opravljate določena preiskovalna dejanja. Še manj, da bi, to pa sploh ni v

poslovniku, da bi lahko izleteli iz mandata komisije. Vi veste, da je mandat te komisije o mariborskem orožju in orožje na Ložnici.

520

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek! Odgovarjam, na naslednji, na prvi seji smo se pogovorili in gospod Jagodnik je to govoril, da lahko jaz za te stvari sam, torej določene informacije in določene materiale pridobivam in nihče ni imel nič proti, ko so me pustili na policijsko postajo v Slovensko Bistrico, na upravo v Maribor, na katerokoli reč nobeden ni imel, tudi ko smo šli pogledati, nobeden. Če mislite, da to ni uredu, in da mora imeti za vsako reč, ki jo pišem, torej za vsak material ali kaj, pooblastilo komisije. Sklenite to in bom jaz v tej smeri delal.

Sedaj to, kar govorimo, ni več stvar dnevnega reda, ampak je stvar, kako jaz delam, zato svoj predlog kot predsednik komisije, dajem na glasovanje.

Kdo je za to, da današnji dnevni red obsega točko 1 in točko 2, kot sta navedeni v sklicu, ki sem ga sklical? (4 člani.) Je kdo proti? (1 član.)

Hvala lepa..

JOŽE JEROVŠEK: Proceduralno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, izvolite.

JOŽE JEROVŠEK: Če ste že šli gospod predsednik na glasovanje, kar je vaša poslovniška pravica, vas pa prosim, da predno mi zaslišimo priče, da kljub temu dobim tisto, kar sem zadnjih dvajset dni od vas, s tem, da ste se vi v mene zaletel, pa niste hotel odgovoriti, kar ni vredno obnašanja od poslanca, čeprav sem se korektno na vas obrnil in predsednik komisije, mislim da me je gospod Ribičič kot predsednik poslovniške komisije, tukaj pomagal. Če se jaz na predsednika komisije obrnem kot član komisije v zadevi, ki je predmet preiskave, si zaslužim vsaj negativni odgovor. Ne pa, da se vi vame zaletite in greste mimo mene, pa me zbijete z vrat pisarne in greste mimo mene. Jaz te izglasovane sklepe komisije, ki se tiče zadeve Ložnice, tukaj potrebujem. Ne moremo mi kvalitetno delati, če teh sklepov nimamo. In bili so pravočasno, pravočasno je bilo

2. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): naročeno in naprošeno, da se tisto dobi, ker vi delate, glede magnetograma, da se ga po svoje, ampak brez tega pa jaz ne morem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Smem komisijo seznaniti še z eno rečjo. Ali mi daste ta dopis? Ministrstvo za obrambo mi je danes odgovorilo, ko sem zahteval dokumentacijo...

JOŽE JEROVŠEK: Na podlagi katerega sklepa?

521

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim.

JOŽE JEROVŠEK: Na podlagi katerega sklepa komisije ste zahteval dokumentacijo?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, sem zahteval, ker ste...

JOŽE JEROVŠEK: Na podlagi katerega sklepa, ko smo ga tukaj sprejeli.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nismo ga sprejeli.

JOŽE JEROVŠEK: Ja, potem pa to dajmo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja vem. Počakajte, da vam povem. Vi ste mi dali pooblastili, da sem na vse reči...

JOŽE JEROVŠEK: Pokažite pooblastili, kje smo ga izglasovali. Pokažite.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poslušajte, ali lahko končam.

JOŽE JEROVŠEK: Ali vam lahko citiram 12. člen?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali lahko do konca končam reči?

JOŽE JEROVŠEK: Dajte, jaz vam bom prej citiral...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali me pustite govoriti?

JOŽE JEROVŠEK: Ne, gospod Moge!

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali me ne pustite govoriti? Počakajte, da grem do konca in lahko svojo misel povem in potem, ko vam bom povedal, dobite tudi besedo.

Jaz ne morem na tak način delati več. Da nimam te pravice kot človek, da bi lahko svojo misel do konča povedal.

Gre se za to, da sem, glede na to, kar mi je dal tudi gospod Kacin, zahteval dokumentacijo za Tljakovič-Gospič Marinka od ministra, v zvezi z našo preiskavo. Minister mi je odgovoril: "Z vašim dopisom z dne, za dostavo uradnega zaznamka razgovora zgoraj navedeno smo vam že z dopisi itn., sporočili, da obstajajo vročila ministrstva omenjena dokumentacije iz njene vsebine ni razvidna neposredna povezava s točko 2, dokaznega sklepa preiskovalne komisije, tako kot za nekatere druge podobne dokumente z enako stopnjo zaupnosti, lahko preiskovalna komisija opravi pregled ministrstva na

način, kot je predpisan za obdelavo te vrste dokumentov na podlagi pisne zahteve."

522

Torej minister teh stvari noče izročiti. Ta stvar je pa še kako pomembna za zaslišanje naprej, če bo komisija tak dokument dobila. Zato bi komisiji predlagal, da sprejme sklep, da naj ministrstvo nemudoma to dokumentacijo pošlje komisiji. In ta proceduralni sklep dajem na glasovanje.

Ja, gospod Lešnik. Aja, ne. Izvolite gospod Jerovšek. Izvolite.

ZORAN LEŠNIK: Mislim, če pa mi daš besedo, bom pa vseeno nekaj vprašal. Najprej bi rad vprašal; mislim, moram priznati nekaj kolega Jerovšek. Polovico besed sploh nisem razumel, ki si jih izgovoril, ker govoriš tako, kot da bi imel "knedel" v ustih - oprosti temu izrazu. Oprosti temu izrazu.

Sedaj, če sem pravilno slišal, si rekel, da je bilo preglasovano, kar se tiče dnevnega reda. Mislim, da ni bilo nič preglasovano, ker smo bili štirje za takšen dnevni red, in eden proti. To je demokratična odločitev in pač tisti, ki je v manjšini, se bo verjetno podrejal večinski odločitvi. To je ena zadeva.

Druga zadeva, pa gospod predsednik. Z ozirom na to, da smo sprejeli dnevni red, iz katerega je razvidno, da je 1. točka zaslišanje prič, in da priča, vsaj ena, za eno vem, da zunaj čaka, da jo povabimo, in da začnemo z delom. Če pa ima gospod Jerovšek resen namen ovirati delo komisije, potem pa naj tudi to jasno in glasno pove. Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jerovšek.

JOŽE JEROVŠEK: Lešniku najprej. Mislim, da si lahko očita, ko se človek zavzema, da bi prišli do rezultatov komisije, da bi delali po poslovniku in zakonu, in da to ocenjuje za oviranje dela komisije. Jaz, v tem parlamentu je na žalost neka praksa parlamentarna, kar se tiče preiskovalnih komisij. Poleg zakona in tega, je tudi parlamentarna praksa in žal smo se morali v parlamentarni praksi - gospod Ribičič mi lahko potrdi - tudi včasih prilagoditi, čeprav so pravniki rekli drugače. Ampak, vsi vemo da, in tukaj v 10. členu poslovnika jasno piše, da predsednik je pri svojem delu vezan na sklepe preiskovalne komisije. To se pravi, projektirano solirati predsednik ne more. Mora si pridobiti sklep, da lahko opravlja določena raziskovalna dejanja. In v 12. členu preiskovalna komisija sprejme sklepe z večino glasov navzočih članov, če ta poslovnik ne določa drugače.

Glede dnevnega reda je normalno. Rekel sem, sem že prej omenil, da je to legitimno, je pač tako navedel. To je logično. Ni pa korektno, da vedno zadnje od novega leta naprej, na tisti dan, ko jaz sklenem preiskovalno komisijo, skliče on prej, ob isti uri, tokrat pa dve uri prej, čeprav smo tajnico vsak dan spraševali, če je že kaj sklical, da bi

se izognil temu, da bi on prej sklical, pa bi jaz. Potem pa, ko sem dal sklic ven, pa je ta sklic prišel. To je več kot očitno delo. Pa, ker sva, dva člana komisije se križamo in je to, bom povedal, jasno oviranje preiskovalne komisije, kateri sam procedujem in tudi temu, da ne bi prišlo do obeh delov. Jaz hočem tukaj, zavestno poglobljam zadevo, študiram dokumente, ampak v istem času na dveh mestih pa človek ne more sedeti. To je pa jasno.

523

In zaradi tega, gospod predsednik, da ste pa sedaj, ko ste imel na začetku vi dnevni red, pa pogledajte. Taki sklepi se pa ne na proceduralno sprejemali, sploh pa s strani predsednika. Zakaj niste dali točko, posvetovanje ali pa razširitev dokaznega sklepa. To je, točka predlagana. Sedajle boste pa zleteli s proceduralnim sklepom. Vam je blazno žal za čas, pa za ministre in bivše ministre, ki so žrtve tega, vi pa delate ravno to. Ravno to, da kršite vse poslovniške določbe.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To, kar govorite gospod Jerovšek, ni res. Jaz sem hotel - lahko člani potrdijo - zaslišati prvo pričo, ampak ste vi dnevni red in zaslišanje s proceduralnim sklepom zaustavili. Ali govorim resnico ali ne? Jaz sem hotel povabiti ministra gospoda Gasparija notri, vi ste pa hoteli proceduralni sklep in ste rekli, če jaz prav razumem, ko popravite, da ni res, naj te stvari zaustavim, da vi ne morete sodelovati v tem zaslišanju, dokler ne dobite nekega gradiva.

JOŽE JEROVŠEK: Jaz sem rekel, dokler ne dobimo, kar sem včeraj zahteval ali dva dni nazaj, izglasovanih sklepov te preiskovalne komisije, ki se nanašajo na zadevo Ložnico. Katere sklepe smo mi sprejeli, da vidimo, kaj je na podlagi sprejetega sklepa komisije, kaj pa zadeva, ki jo vi na svojo roko peljete.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste, če sem ravno prav oziroma predlagali, da se ne zasliši teh prič, kot ste malo prej rekli, dokler vi tega ne dobite. Ali ni bilo to?

JOŽE JEROVŠEK: To sploh niste hoteli slišati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Sem slišal dobro, saj zato sem pa rekel, proti temu sem še povedal. To ste vi zahtevali, da se ta reč naredi. Po drugi strani sem vas pa jaz dopolnil s tem, da pa tudi mi nismo s strani vladnega organa dobili določenega materiala, ki bi bil za zaslišanje prič še kako pomembne, in bi jaz zaradi tega predlagal, da odložimo to sejo, kakorkoli je, in da sprejme komisija sklep, da ponovno pozove ministrstvo za obrambo, da nam da tisti sklep.

JOŽE JEROVŠEK: Če odložimo potem na naslednji seji, to sklepamo. Kot ste rekel, da...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne, ne. Če sprejmemo ta sklep in drugi sklep je, da sejo prestavimo recimo na torek ob 8. uri.

JOŽE JEROVŠEK: Zakaj bi prestavljali.

524

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem pa nič. Potem pa predlagajte. Kaj vi proceduralno predlagate?

JOŽE JEROVŠEK: Jaz sem rekel, da tisto, kar imate pripravljeno, da dajte.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Potem lahko...

GOSPOD _____: Gospod predsednik! To je njegov predlog. Glasujmo o tem predlogu.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ne, saj pravi, da naj gremo naprej, če sem ga sedaj prav razumel.

JOŽE JEROVŠEK: Nisem za odlaganje seje, ker imamo tako ali tako malo terminov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: No, no. Prav. Potem bi poprosil, če bi en ... termin naredili, ta čas ministra Gasparije povabite, pa ga bomo zaslišali.

3. TRAK: (JJ)

...(Čakanje na pričo.)...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod minister, želim vam lep dan in se vam hkrati zahvaljujem, da ste si vzeli in odtrgali čas, da pričate pred našo komisijo. Glede na to, da poslance, že zelo dobro poznate, bom ta del postopka, da vam poslance predstavim, preskočil. Moram vas opozoriti na to kakšne so posledice vašega pričanja.

Zaslišani boste kot priča. Kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let, niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe, ali svojega bližnjega sorodnika spravili v hudo sramoto, znatno materialno škodo ali v kazenski pregon.

Vaše ime in priimek?

MAG. MITJA GASPARI: Mitja Gaspari.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic?

MAG. MITJA GASPARI: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče?

MAG. MITJA GASPARI: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj?

525

MAG. MITJA GASPARI: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost?

MAG. MITJA GASPARI: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. To zadostuje. Kot finančnega strokovnjaka bi vas naslednje vprašal: Ali je v letih 1991, 1992 in 1993 državni proračun imel dotok denarja od prodaje orožja in koliko?

MAG. MITJA GASPARI: Na začetku bi povedal, da na konkretna vprašanja bom težko odgovarja, ker vprašanj vnaprej nisem dobil. Lahko povem, da je za leti od 1991 do 1993, veljala naslednja zakonodaja, ki je urejala področje izvajanja oziroma izvrševanja proračuna, in sicer zakon o financiranju javne porabe z ustreznimi dopolnitvami v ustreznih uradnih listih, zakon o proračunu Republike Slovenije za leto 1991, zakon o proračunu Republike Slovenije za leto 1992, zakon o izvrševanju proračuna in o proračunu Republike Slovenije za leto 1993, zakon o računovodstvu z ustreznimi spremembami na osnovi sprejetih devet pravilnikov in uredb, zakon o finančnem poslovanju in na njegovi osnovi sprejeta uredba oziroma kako je uredba o blagajniškem maksimumu oziroma o plačevanju z gotovino in blagajniškem maksimumu, to so bili osnovni akti na osnovi katerih je državni proračun deloval. V letih 1991, 1992 in 1993, je bil državni proračun sprejet, izvršen in tudi za njega pripravljen zaključni račun. O vseh treh zaključnih računih je razpravljal Državni zbor, če se ne motim jeseni leta 1994. Ob tem imel tudi diskusijo o tem, ali je bilo na področju poslovanja z orožjem kakršnikoli problemi. Na osnovi diskusije, tako na Odboru za nadzor državnega proračuna, kot tudi na Državnem zboru, je Državni zbor na koncu vse tri zaključne računa tudi sprejel.

Kakršnakoli vprašanja v zvezi z sredstvi oziroma s pritoki sredstev za potrebe opremljanja Slovenske vojske so zajeti v državnih proračunih, ki jih je Državni zbor sprejel. Zunaj tega jaz sam odgovora ne morem dati.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod minister, ali vas lahko naslednje vprašam? To kar ste ravno govorili o teh zaključnih računih za leto 1991 in tudi potem naprej, je Državni zbor sprejel, poleg tega, kar ste vi rekli, pod sklepom, da Državni zbor Republike Slovenije sprejema zaključni račun o izvršitvi proračuna Republike Slovenije za leta 1991, tudi drugi sklep, in sicer sklep: "Vlada naj v roku treh mesecev razišče

problematiko prometa z orožjem in o tem obvesti Državni zbor Republike Slovenije. Skladno z ugotovitvami iz te preiskave naj pri posameznih uporabnikih državnega proračuna popravi ustrezne knjigovodske listine."

Potem tudi za naslednji proračun, to je za leto 1992, je Državni zbor sprejel dva sklepa.

Prvi sklep se je glasil: "Državni zbor Republike Slovenije sprejema zaključni račun proračuna za leto 1992."

In drugi sklep: "Vlada naj v roku treh mesecev razišče problematiko prometa z orožjem in o tem obvesti Državni zbor Republike Slovenije. Skladno z ugotovitvami iz te preiskave naj pri posameznih uporabnikih državnega proračuna popravi ustrezne knjigovodske listine."

Ali je vlada ta dva sklepa uresničila in na kakšen način?

MAG. MITJA GASPARI: Jaz lahko odgovorim s tem kar imam, tudi jaz na vpogled, to je bil predlog za obravnavo na seji Vlade Republike Slovenije in dokument, ki ga je pripravilo Ministrstvo za obrambo iz 4.10.1994. Na osnovi tega je vlada sprejela sklepe, jaz bi jih lahko prečital. Je sedem sklepov.

Prvi sklep: "Vlada Republike Slovenije se je seznanila z ugotovitvami Operativne skupine Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve." Šlo je za sklepe, ki so bili sprejeti na 106. seji, dne 4.10.1994, mislim vlade.

"Vlada Republike Slovenije se je seznanila s tem, da je bil velik del prometa z vojaško oborožitvijo v interesu države Slovenije, zlasti v procesu njenega osamosvajanja, kar pomeni, da gre za izredno občutljivo vprašanje meddržavnega pomena, še posebej v obdobju, ko za Republiko Slovenijo še vedno velja prepoved uvoza oborožitve in vojaške opreme s strani Varnostnega sveta OZN."

"Vlada Republike Slovenije nalaga Ministrstvu za obrambo, Ministrstvu za notranje zadeve in pa Slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, da nadaljujejo z ugotavljanjem aktivnosti in postopkov pri prometu z orožjem, ki niso temeljili na državnih interesih in o vseh potrebnih odločitvah državnih organov, ampak se na podlagi doslej znanih ugotovitev lahko ocenjuje, kot nelegalna trgovina z orožjem.

"V primeru dovolj zbranih dokazov za sum kaznivega dejanja, nedovoljenega prometa z oborožitvijo, ter za sum kaznivih dejanj, ki naj bi nakazovali na osebno okoriščenje posameznikov, sproži pristojni organ ustrezni formalni postopek."

"V odkrivanju spornih oblik prometa z orožjem naj Ministrstvo za notranje zadeve po možnosti vključi tudi pristojne mednarodne organizacije in države. Pri tem naj sodelujejo tudi Ministrstvo za obrambo in Slovensko-obveščevalno varnostna Agencija."

"Z ugotovitvami sporočil Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve se seznani predsednika Državnega zbora in predsednika Republike Slovenije."

"Urad vlade za informiranje v skladu z razpravo na seji Vlade Republike Slovenije o splošnih ugotovitvah, glede trgovine z orožjem seznanji javnost. "

527

Na tej seji vlade je to gradivo bilo predloženo in po koncu seje vlade obe gradivi, obeh ministrstev tudi vzeti, tako da minister za finance ne razpolaga z originalnim dokumentom, ki je bil v razpravi na seji vlade tudi obravnavan. O tem me obvešča tudi...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Jaz bi lepo prosil, da ko nehalo govoriti, ali lahko jaz zaslišujem, potem boste pa vprašali, da ne bi padali v besedo...

MAG. MITJA GASPARI: Vlada Republike Slovenije je na 106. seji, dne 4.10.1994 obravnavala poročili Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve v zvezi z nabavo, tranzitom in prodajo oborožitve od 15.5.1990 do 24. marca in sprejela naslednje sklepe, ki sem jih prej prečital.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Gospod minister, mislim, da ste vi matični za zaključne račune o izvršitvi proračuna Republike Slovenije, torej matično ministrstvo. Ali vas glede na ta dva sklepa, ki sem jih vam prej povedal, da naj vlada v roku treh mesecev razišče problematiko in z ugotovitvami iz te preiskave naj pri posameznih uporabnikih državnega proračuna popravi ustrezne knjigovodske listine. Niste vi iz teh sklepov dobili nobenih zadolžitev?

MAG. MITJA GASPARI: Ministrstvo za finance ni dobilo zadolžitev, hkrati lahko povem, da je bilo v zvezi z tistimi operacijami pri nabavi orožja, ki so se dogajale v letu 1991 in ki so bile predmet delnega poročila Službe družbenega knjigovodstva o inšpiciranju na Ministrstvu za obrambo, komunikacija med Ministrstvom za obrambo, Ministrstvom za finance in pa Službo družbenega knjigovodstva, kasnejšo Agencijo za plačilni promet v kateri je bilo jasno povedano, da Ministrstvo za finance lahko pri tem, ko je bilo ugotovljeno s strani inšpekcije SDK, da gre za določene neskladnosti, ki so bile povezane z nabavo orožja, je bilo z ustreznimi uradnimi dokumenti Ministrstva za obrambo zagotovljeno, da je stvar tekla skladno s predpisi in da se zaradi interesov, ki sem jih prej omenil v tem delu ni potrebno spreminjati zaključnih računov. O tem smo seveda v diskusiji, ki je tekla v Državnem zboru takrat na odborih državnega zbora, mislim, da je bila to komisija ali odbor za nadzor državnega proračuna, se je o tem razpravljalo. O tem obstajajo dokumenti, to se pravi zapisnik o inšpekciji osnutka zaključnega računa 1991 proračuna Republike Slovenije, Služba družbenega knjigovodstva, centrala v Ljubljani, na katerega je naslovljen dopis takratnega ministra in pa korenspondenca med takratno namestnico ministra za finance in pa Ministrstvom za

obrambo, deloma s samim ministrom, deloma pa z drugimi odgovornimi osebami v ministrstvu, o tem kako se to vprašanje za leto 1991 lahko tudi reši. Šlo je za tako imenovane blagovne kredite, ko je šlo za nabavo ustreznih sredstev za potrebe obrambe Republike Slovenije v času osamosvajanja.

528

Za proračuna 1992 in 1993, takih pomanjkljivosti ni bilo, res pa je, da SDK oziroma sedanja Agencija za plačilni promet v letu 1992 in 1993 ni izvršila pregledov na tem ministrstvu, ampak je izvajala ta pregled za poslovno leto oziroma proračunsko leto 1991.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod minister, ali bi vedeli povedati, kdo je imel potem neposredno kontrolo nad prodajo in nad sredstvi, ki so se dobila s prodajo tega orožja. Govorimo pa od osamosvajanja naprej.

MAG. MIRJA GASPARI: Sam odgovorim samo v skladu s tistim, kar sem povedal na začetku, da je obstajala zakonodaja, ki sem jo naštel. Znotraj te zakonodaje je lahko posamezni proračunski uporabnik dopolnil delovanje ministrstva s podzakonskimi akti, ki so morali biti v skladu z osnovnimi predpisi, ki sem jih naštel.

Kolikor mi je znano iz dokumentacije, ki nam jo je dalo na razpolago Ministrstvo za obrambo, je imelo Ministrstvo za obrambo svoj akt, ki se mu reče - samo moment, da akt najdem - pravilnik o finančno materialnem poslovanju ministrstva za obrambo, ki je bil sprejet, datum je Ljubljana, 13.5.1992, začel je veljati od 10.3.1992 v katerem so urejene vsebinske zadeve, ki so vezane na splošne določbe na področje finančnega poslovanje in pa na področje materialnega poslovanja. Splošne določbe urejajo način vodenja finančno-materialnega poslovanja, overovljanje, način knjiženja, zaključevanje poslovnih knjig, čuvanje in arhiviranje, knjigovodski dokumenti, kontrola knjigovodskih dokumentov.

Področje finančnega poslovanje je urejalo dužniško upniška razmerja, poravnavanje terjatev in obveznosti, plačevanje za gotovino, plačevanje z nakazili in predujmi, način porabe sredstev, zavarovanje plačil, zavarovanje plačila in plačevanje s čekom,

4. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) zavarovanje plačila in plačevanje z dokumentarnim akreditivom, plačevanje in poravnavanje plačil v poslih s tujino, odgovornost delavcev zaradi kršitve finančnih predpisov.

Materialno poslovanje je zajemalo predmet materialnega poslovanja, zajem podatkov, računalniško podporo vodenja materialnega poslovanja, način vodenja zalog, knjigovodske listine, popis in pa inventura. To je bil dokument podpisan s strani ministra, ki je urejalo področje delovanja ministrstva,

kot sem rekel z datumom sprejetja 13.5.1992 v 68. členu. Ta pravilnik pravi, ta pravilnik začne veljati, ko ga sprejme minister, uporablja pa se od 10.3.1992 dalje. Za obrambo seveda.

...(Nekdo vmes sprašuje, se ne sliši.)...

To pa ne bi mogel komentirati.

529

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali lahko jaz do konca...

MAG. MITJA GASPARI: Ni šlo za poudarek, gre za dejstvo, ki je zapisano v samem dokumentu.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod minister, ali je Ministrstvo za obrambo predlagalo Ministrstvu za finance mesečni finančni načrt?

MAG. MITJA GASPARI: Od takrat, ko je to uveljavljeno vsako ministrstvo je dolžno predlagati mesečni finančni načrt. V letu 1991 in 1992 takih načrtov, mislim, da ni bilo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Za 1993 velja.

MAG. MITJA GASPARI: Na pamet se ne bi upal odgovoriti, ker nimam te dokumentacije, ampak, če pogledate v zakon o izvrševanju proračuna, boste našli, kdaj je prvič zapisana ta zahteva.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala. Ali je Vlada Republike Slovenije določila nabave v letih 1991, 1992, 1993 za obrambo?

MAG. MITJA GASPARI: V letih 1991 do 1993 je potekalo poslovanje vseh proračunskih uporabnikov v skladu z zakonom, tudi za Ministrstvo za obrambo pri čemer v letu 1991 Ministrstvo za finance, ni bilo neposredno obveščano o nabavah, ki jih je Ministrstvo za obrambo izvajalo v skladu z takrat veljavnimi, kot smo informirani, predpisi, ki so omogočali v času, ko se je Slovenija še osamosvajala, da so tem nabave lahko tekel, tako da jih država, kateri je takrat še Republika Slovenija pripadala, ne bi mogla tudi skozi tiste mehanizme, ki so takrat še veljali na zvezni ravni, odkriti. Vsekakor so bili vsi poslovni dogodki po zagotovilih in dokumentaciji, ki je v Ministrstvu za obrambo oziroma bi morala biti v Ministrstvu za obrambo, te postopki tekli v skladu s predpisi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je vlada imela komisijo, ki je dajala soglasje za nakup oborožitve in specialne opreme in kdo je bil v tej komisiji, če je?

MAG. MITJA GASPARI: Sam lahko odgovorim, samo za delo tiste komisije, ki je bila ustanovljena v letu 1994 in ki je

obravnavala vprašanja vezana za nabavo, ne samo oborožitve, tudi druge specialne tehnike za Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za notranje zadeve in pa Obveščevalno agencijo. Za obdobje pred tem; za tisto obdobje, ko sem že bil minister za obrambo, sam nisem bil član nikakršne komisije, torej ne morem odgovoriti ne pozitivno ne negativno na to vprašanje.

530

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Kolikokrat je bil v letih od 1991 do 1993 opravljen proračunski nadzor pri MORS in kakšne so bile ugotovitve? Vi ste o tem nekoliko že prej govorili.

MAG. MITJA GASPARI: Pri je bil opravljen enkrat, delni pregled Ministrstva za finance v letu 1991, hkrati je bilo pa enkrat opravljeno tudi delna inšpekcija SDK, prav tako za isto leto.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Republiška carinska uprava spada pod vaš resor. Po zakonu o carinski službi Republiška carinska uprava spremlja in analizira evidenčna in statistična podatke o uvozu in izvozu. Ali so vam iz teh virov znani podatki o izvozu orožja v letih 1991-1993?

MAG. MITJA GASPARI: Sem rekel že na začetku. Ker nisem bil seznanjen z vprašanji vnaprej, vam na to vprašanje ne morem odgovoriti, ker nimam nobene dokumentacije oziroma evidence iz katere bi lahko ta trenutek odgovoril na vaše vprašanje. So pa seveda dokumenti carinske službe shranjeni in jih je možno na ustrezen način preko ustreznih organov vedno preveriti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala. Ali vam je direktor Republiške carinske uprave kdaj poročal o poteku izvoza orožja, opreme in streliva v Hrvaško in Bosno in Hercegovino in o načinu izvoza?

MAG. MITJA GASPARI: Ne. Mene je direktor Carinske uprave, gospod Košir glede orožja obveščal samo enkrat in to takrat, ko je bil z ostalimi prisoten pri odpiranju ustreznih kontejnerjev na mariborskem letališču. In to me je obvestil po telefonu, ko se je ta postopek v Mariboru začel. Pred tem in za tem nisem glede vprašanj orožja z direktorjem Koširjem imel nikakršen, ne pisnih, ne drugih kontaktov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. In še od mene zadnje vprašanje, gospod minister.

Ali je vlada kdaj zadolžila vaš resor, da v okviru svojih pristojnosti in na podlagi razpoložljivih dokumentov ter informacij raziščete potek trgovine z orožjem, ter ugotovite morebitne nepravilnosti?

MAG. MITJA GASPARI: Razen sklepov, ki sem vam jih prebral in ki jih tudi sam imate, vlada Ministrstvu za finance ni naročila nikakršnih posebnih aktivnosti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Z moje strani je to vse. Zdaj pozivam člane komisije, če imajo vprašanja. Gospod Ribičič.

531

DR. CIRIL RIBIČIČ: Zdaj bi samo preveril, če sem dobro razumel. Ali lahko naknadno dobimo odgovore za tiste stvari za kar zdaj gospod minister ni pripravljen, ker vnaprej ni vedel? Moje vprašanje je: ali sem točno razumel, da leta 1992 in leta 1993 ni bilo v proračunu sredstev v zvezi z nabavo orožja, ko gre za Hrvaško in Bosno in Hercegovino in tudi ni bilo dotokov sredstev od prodaje orožja v tem, ali pa da vsaj to ni razvidno v posebnih postavkah? In ali lahko dobimo odgovor na to vprašanje naknadno, če ga minister ne more dati takoj.

MAG. MITJA GASPARI: ... (Nima vklopljenega mikrofona.) ... Minister za finance lahko v tej zvezi odgovori s tistim kar sem že prej povedal, da obstajajo, prvič: zaključni računi proračuna za posamezno leto, obstajajo seveda tudi sprejeti proračunu v Državnem zboru za posamezno leto, obstajajo tudi zaključni računi za posameznega uporabnika znotraj državnega proračuna... knjige za posamezno ... uporabnika. Računsko sodišče v tem trenutku, v preteklosti je bila Služba družbenega knjigovodstva, v tem trenutku sedaj Računsko sodišče lahko pregleda dokumentacijo, tako Ministrstva za finance, ki skrbi za to, da so knjige in pa ostale listine, ki so vezane na državni proračun ustrezno hranjene.

In drugič, na posameznem ministrstvu se lahko opravi enak pregled oziroma preverjanje. Jaz bi še rekel, da je v skladu z zakonom o računovodstvu, ki je veljal do sprejetja novega zakona o računovodstvu v lanskem letu veljalo po 24. členu tega zakona, ki je določal roke in način hranjenja dokumentacije, in sicer plačilni promet 3 leta, knjigovodske listine 5 let, poslovne knjige, dnevnik, glavna knjiga 10 let, blagajniška knjiga najmanj 5 let, letni obračuni trajno.

Torej, glede na to kar ste me vprašali in to kar sem vam zdaj povedal, lahko sami ugotovite, katere knjigovodske listine in drugi dokumenti morajo biti hranjeni tudi še v obdobju, ki je v letu 2000, glede na obdobje, o katerem danes sprašujete.

Glede na to sam nimam odgovoriti kaj več, kot to, da so bili vsi prihodki in pa vsi odhodki, ki so šli preko računovodstva državnega proračuna računa, vplačilnih računov državnega proračuna in pa izplačilnih računov državnega proračuna in uporabnikov, bili ustrezno zavedenih, za njih obstaja in mora obstajati dokumentacija v kolikor v tem času ni pretekel rok za njeno hranjenje oziroma v kolikor se po tem roku dokumenti niso po tem odstranili oziroma ker je rok

iztekel. Če bi se dokumenti odstranili pred tem rokom, seveda za posameznega od teh dokumentov velja, da to ni v skladu z zakonom o računovodstvu. Ne morem vam pa odgovoriti o posameznih nabavah oziroma posameznih ali prodajah, ali nakupih, ker lahko, to je dejansko, enostavno se ugotovi samo s pregledom dokumentacije na resornem ministrstvu.

532

DR. CIRIL RIBIČIČ: Imam samo še eno kratko vprašanje, ki se nanaša pravzaprav na carin. Se pravi, kako je s hranjenjem teh dokumentov. Prej ste omenili, da tudi tukaj obstajajo...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Veste kaj, pazite. Lepo bi vas poprosil, če se izključite najprej...

GOSPOD _____: Ni se treba izključevati, ker vsakokrat ko pritisnete, izključi drugega.

MAG. MITJA GASPARI: Za carinsko upravo Republike Slovenije velja enako kot za druge proračunske uporabnike dokumentacija in ustrezne evidence morajo biti shranjene pod enakimi pogoji in na enak način, kot velja za ostale. Prebral sem vam, kaj je zakon o računovodstvu, ki je veljal do lanskega leta na tem področju, zahteva oziroma urejal za vse uporabnike državnega proračuna, ali je to carinska uprava, ali je ministrstvo, ali je to kakšna agencija ni nobene razlike.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Ali se je lahko zgodilo in bi bilo v skladu s predpisi, če se je odpirala meja in če je šlo orožje preko meje, ne da bi bili za to carinska in druga dokumentacija?

MAG. MIRJA GASPARI: Na to vam enostavno ne znam odgovoriti, ker bi moral biti prisoten pri taki zadevi oziroma bi me moral o tem kdo obveščati. Sam, kot veste, sem prišel kot minister za finance v to funkcijo koncem junija 1992 in v času od tega trenutka dalje nisem nikoli dobil nikakršnega pisnega ali ustnega obvestila o kakršnemkoli posebnem tretmaju na meji.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod minister še to vprašanje. Ali bi lahko glede na zakonodajo, ki je takrat veljala neko ministrstvo glede na finančne dogodke, ki so se dogajali, to pomeni, nek dogodek o prodaji sredstev in dogodek, ki je temu sledil, torej finančni dogodek, ali je mogoče iz te dokumentacije, potem rekonstruirati, koliko stvari je bilo prodanih in koliko denarja je država za te stvari dobila.

MAG. MITJA GASPARI: Moj odgovor je lahko zgolj hipotetičen in ga prosim tudi tako morate razumeti. Namreč, ne glede na to ali je dogodek poslovni, se je zgodil s plačilom ali vplačilom

v gotovini ali negotovinskem, morajo za to v skladu s predpisi takratnimi in sedanji obstajati ustrezni dokumenti. Kot sem prej navedel, akt, ki je urejal to področje na Ministrstvu za obrambo, če se zdaj pogovarjamo o Ministrstvu za obrambo, to je bil pravilnik o finančno-materialnem poslovanju Ministrstva za obrambo Republike Slovenije, so bili in ta pravilnik bi moral biti in predpostavljam, da tudi je bil usklajen z ustreznimi veljavnimi predpisi, zakoni in drugimi podzakonskimi akti, da je uredil seveda tudi ustrezno poslovanje o katerem sprašujete. To se pravi, gotovinsko poslovanje je moralo biti usklajeno z odredbo oziroma uredbo o plačevanju z gotovino in pa blagajniškim maksimumom, v kolikor se je tako gotovinsko poslovanje dogajalo.

533

5. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): Pravilnost plačevanja z gotovino je kontrolirala pristojna organizacija za plačilni promet, ker gotovina je morala, glede na to, da je imela svoj dokument in glede na to, da se je odločal tudi s to uredbo blagajniški maksimum, se je vedelo, koliko je lahko gotovine shranjene kot blagajniški maksimum pri posameznemu uporabniku, koliko časa in na kakšen način se mora ta gotovina potem seveda tudi prenesti preko te organizacije v negotovinsko obliko. Se pravi, preko takratne službe družbenega knjigovodstva. Ob spoštovanju teh predpisov, ki jih omenjam, se gotovinsko poslovanje na kateremkoli ministrstvu oziroma uporabniku državnega proračuna, moralo odražati v glavni knjigi na kontu denarnih sredstev na žiro računu. To je pač, takšen je način poslovanja. Gotovina ne glede na to, da ni negotovinski način plačevanja, seveda mora za seboj potegniti v vsakem primeru ustrezne dokumente, ki omogočajo seveda potem tudi ustrezno izknjiženje na strani prihodkov, če gre za priliv in na strani odhodkov, če gre za odliv.

Glede sredstev, ki naj bi se prodajala oziroma kupovala, kakorkoli, je seveda moč ugotoviti, ali so se res prodala ali ne, če ni ustreznih dokumentov iz denarnega toka ali gotovinskega ali negotovinskega z ustrezno inventuro, ki se mora izvajati najmanj enkrat letno in inventura materiala tehničnih sredstev pokaže, kakšna je razlika med začetnim in končnim stanjem posameznega ... Sam pa ne morem odgovoriti, ali so bile te inventure, na kakšen način zagotovljene oziroma izvršene, ker o tem nimam lastnih informacij.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa za to informacijo minister. Kaj pa z računi v tujini? Je možno, da je imelo ministrstvo račune v tujini oziroma kje bi se potem to videlo pri poslovanju.

MAG. MITJA GASPARI: V skladu z obstoječimi predpisi in to je bil takrat zakon o deviznem poslovanju, sklep o obveznem,

povezanosti poročanju o poslih s tujino in pa sklep o pogojih in merilih, pod katerimi smejo imeti domače pravne osebe in zasebniki devizni račun pri pooblašteni banki. Lahko povem samo to, da v skladu s temi predpisi in na podlagi razpoložljive dokumentacije, ki jo ima ministrstvo za finance, deviznega računa proračunskega; Republika Slovenija, proračun Republike Slovenije v obdobju 1991-1993 ni imelo deviznega računa. Proračunski uporabniki ministrstva pa so lahko samostojno odpirale devizne račune pri poslovnih bankah.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Ja, izvolite. Gospod Ribičič.

DR. CIRIL RIBIČIČ: To se nanaša na ta pravilnik, ki je bil omenjen iz maja 1992 na njegovo veljavnost za nazaj oziroma učinek za nazaj, uporabnost za nazaj. Sedaj po naši ustavi je to mogoče samo z zakonom s posamezno določbo zakona predpisati, da velja za nazaj pod določenimi pogoji, ki so precej v ustavi strogi. Torej za podzakonske akte to ni mogoče. Ali je v takratnih predpisih - ustava je seveda takrat že veljala - ampak ali je v takratnih predpisih, finančnih, bila kakšna podlaga za to, da bi pravilnik lahko veljal za nazaj oziroma se uporabljal za čas, preden je bil sprejet?

MAG. MITJA GASPARI: Sam vam na to ne morem odgovoriti, ker enostavno te dokumentacije in podatkov nimam pri sebi ta trenutek. Jaz sem samo navedel dejstva in ne komentiram teh dejstev. Mislim, da nisem sam dolžan niti nisem v taki vlogi, da bi lahko komentiral dokument, ki je nastal v drugem resorju, in ki je pač veljal tako, kot je bil zapisan in tudi ustrezno podpisan.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Ali poznate gospod minister kakšen drug dokument, kakšen drug primer tega ali drugih ministrstev, ko je šlo za podzakonski akt, ki bi na podoben način ali enak način določal uporabo za nazaj. Ali je to možno na vašem resorju bilo po letu 1992 kdaj kaj podobnega?

MAG. MITJA GASPARI: Na pamet pa to ne morem odgovoriti, ker bi lahko odgovoril neresnično. Iz podatkov, ki jih imam ta trenutek v glavi in to ni nujno, da so točni podatki, takih primerov na ministrstvu za finance ni bilo, za druga ministrstva pa ta trenutek ne morem odgovoriti, ker bi bilo nekorektno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Želi še kdo? Če ne gospod minister, vas moram povprašati, ali ste imeli z današnjim prihodom kakršnekoli stroške?

MAG. MITJA GASPARI: Ne. Prišel sem iz vlade do sem. Brez stroškov.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Se vam prisrčno zahvaljujemo, da ste si odtrgali čas in nam s svojim pričevanjem pomagali pri našem delu. Hvala lepa.

MAG. MITJA GASPARI: Hvala lepa vam tudi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na svidenje. Gospod Jelko Kacin. Povabili smo vas kot pričo pred našo komisijo. Glede na to, da vse člane komisije več ali manj poznate, vam jih ne bom posebej predstavljal. Na začetku vas moram opozoriti, kot nek praven pouk o tem, kaj pričanje prinese za seboj. Zaslišani boste kot priča. "Kot priča ste dolžni govoriti resnico in ničesar zamolčati. Kriva izpoved je kazniva po kazenskem zakonu z zaporom do dveh let. Niste pa dolžni odgovoriti na posamezna vprašanja, če je verjetno, da bi s tem sebe ali svojega bližnjega sorodnika spravila tudi sramotno, znatno materialno škodo ali kazenski pregon."

Vaše ime in priimek.

JELKO KACIN: Jelko Kacin.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poklic.

JELKO KACIN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prebivališče.

JELKO KACIN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Rojstni kraj.

JELKO KACIN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Starost.

JELKO KACIN: [REDACTED]

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa za te podatke. Kolegi! Pridružila se nam je tudi gospa Polonca Dobrajc. Tukajle bom pač proceduralno skočil iz tega zaslišanja. Vem kolegica, da ste včeraj imeli okroglo obletnico in dovolite mi, da vam v imenu te komisije iskreno čestitam.

POLONCA DOBRAJC: Hvala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Kacin! Ste bili kdaj v Ložnici?

JELKO KACIN: Da, bil sem v Ložnici.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj je tam? Kaj ste videli?

536

JELKO KACIN: Torej, ne vem kaj je v Ložnici. Bil sem v vojaškem skladišču v Ložnici. Če me to sprašujete, so skladiščni objekti. Dokaj dobro urejeni, ki omogočajo ustrezno hranjenje streliva. Torej ne gre za običajne skladiščne prostore, ampak gre tudi za del skladišč v obliki kapunirjev, ki omogočajo tudi hrambo eksplozivnih snovi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kakšne vrste orožja so to? Po vašem mnenju oziroma ste ga videli, tam hranili.

JELKO KACIN: Ja. Torej jaz vam težko govori o specifikaciji. Vem, da so v Ložnici hranili vse orožje in domnevam, da ga še vedno hranijo iz mariborskega letališča. In različno orožje in strelivo, ki je bilo namenjeno enotam teritorialne obrambe oziroma sedaj Slovenske vojske, ki delujejo ali pa bi se v vojni mobilizirale na območju, ki je še v nekem znosnem dosegu, od tega skladišča.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je v Ložnici, razen tega, kar ste opisali, skladiščeno še kaj?

JELKO KACIN: Težko vam odgovorim na tako vprašanje. Ne vem, kaj me sprašujete.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Je res, da je Siemensov radar skladiščen v Ložnici.

JELKO KACIN: To ne vem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Siemensov.

JELKO KACIN: To ne vem. Takrat, ko sem opravljal funkcijo ministra za obrambo, ta radar ni bil v Ložnici, ampak je bil uskladiščen v skladišču Apače pri Kidričevem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kolikšna je bila po vaši

6. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): oceni vrednost tega orožja iz Ložnice?

JELKO KACIN: Govorite o mariborskem orožju ali...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tako ja.

JELKO KACIN: Vrednost ni bila kdo ve kako velika, kajti vse orožje je bilo rabljeno. Šlo je za nekaj tisoč avtomatskih pušk, kitajskega porekla. Jaz sem si takrat ogledal in katerokoli zaboj so odprli, je bilo očitno, da se je iz tega

orožja že streljalo. Potem so bili to metalci za protiolepni boj. V bistvu ruske konstrukcije oziroma če hočete, konstrukcije iz časov Sovjetske zveze, pa licenčno izdelani na kitajskem. Bilo je nekaj minometov, nekih 8 minometov, se mi zdi, kalibra 82 milimetrov in bilo je strelivo za vsa ta orožja. S tem, da je bilo pa strelivo za avtomatske puške izjemno dobro skladiščeno. Jaz sem to videl prvič v življenju. To so ogromne konzerve, da tako rečem. Embalaža je kovinska in je rok trajanja takega streliva neomejen. Ko sem bil tam, je bilo iz kosovnic razvidno, da manjka samo nekaj malega kosov, ki so jih vzeli kot vzorce za postopek pred sodiščem. Vse ostalo pa je bilo nedotaknjeno. Ker pa je takrat sodba postala pravnomočna in se je pripravljala tudi dokončna odločba o tem, kdo naj prevzame to orožje, ker je bilo do takrat samo skladiščeno. V bistvu je bilo skladišče teritorialne obrambe oziroma Slovenske vojske oziroma ministrstva za obrambo na nek način dano na uporabo carini, sem zahteval, da se to orožje tudi preizkusil. Odredil sem, da predvsem preizkusijo minomete. Mislim, da se spomnim, da so toliko stari kot jaz, isti letnik in opravljen je bil visoko tlačni preizkus, ki je pokazal, da ne gre za prav kvalitetne cevi. In iz tega se je potem razvila zgodba, ki so jo v nekaterih medijih veselo zlorabljali, češ da so izraelski minometi zelo slabe kvalitete, in da so se napihnili in počili in podobno. Ampak šlo je za visoko tlačni preizkus enega od teh kitajskih minometov in potem je uprava tudi sprejela ustrezno odločitev, da so ti minometi uporabni predvsem kot učno sredstvo, če bi že šli v uporabo. Ampak kolikor se spomnim, jih nobena enota ni dobila, ker ni bilo nobene potrebe, da bi se v mirnem času z njimi ukvarjali. Tako da, če me sedaj vprašate, kaj je s tem orožjem, ne znam povedati. Bil je sprejet sklep vlade, da se to razdeli, predvsem strelivo je bilo zanimivo. Nekaj je dobilo ministrstvo za notranje zadeve, večji del pa ministrstvo za obrambo. Ali se še vedno hrani tam ali ne, pa ne vem, ker zadnja štiri leta nisem bil več tam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Ali ste imeli popis in pa vrednost orožja po posameznih skladiščih? Torej tudi za Ložnico.

JELKO KACIN: Torej, ko sem bil minister za obrambo, je bil pregled orožja, streliva in tendanskih sredstev, s katerimi razpolaga ministrstvo oziroma teritorialna obramba. Ni se pa vodila, če prav razumem, vrednost orožja po posameznem skladišču. Ko gre za orožje, je za tistega, ki odloča o potrebnih količinah ali pa uporabi orožja, pomembna količina orožja, ki ga ima na voljo, ne pa, koliko je vredno orožje v posameznem skladišču, ker je tudi letnik izdelave različen in bi bilo to po mojem zelo komplicirano voditi. Ampak vodi se materialna evidenca, distribucija po mikro lokacijah je pa posledica tega. Ampak ne znam vam natančno odgovoriti na vaše

vprašanje. Če sem prav razumel, vi me sprašujete, ali ministrstvo za obrambo je vodilo finančno evidenco posameznih orožij po posameznih skladiščih.

538

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Materialno.

JELKO KACIN: Materialno sem pritrdil, da jo ima za vsako skladišče posebej in to se pravzaprav vodi po vertikalni strukturi poveljevanja. Namreč, sedaj govorim o obdobju, ko sem bil v ministrstvu za obrambo. Tam so posamezna pokrajinska poveljstva, na ozemlju katerih je posamezno skladišče in po tem se seveda vodi materialna evidenca materialno-tehničnih sredstev orožij in streliva v skladiščih, ki so v pristojnosti tega poveljstva. Na nivoju države pa logistika vodi pregled stanja v celoti, da lahko tistim, ki jih to zanima, pove koliko je tega in kakšna je distribucija.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je logistiko vodila druga uprava?

JELKO KACIN: Ja, takrat je logistiko vodila druga uprava, kot upravni del ministrstva za obrambo. Posamezna skladišča pa so upravljali oziroma v njih delali skladiščniki, ki so bili vojaške osebe, pripadniki teritorialne obrambe po sprejetju zakona v letu 1994, ki je začel veljati v letu 1995 pa pripadniki Slovenske vojske. In tukaj gre v bistvu za dvojno pokrivanje z reorganizacijo v naslednjih fazah, ko smo začeli teritorialno obrambo preoblikovati v vojsko, se je kazala potreba tudi po drugačni zasnovi logistike, da bi vojska bila neodvisna, ko gre za logistično oskrbo in zato se je logistika vse bolj selila proti general štabu Slovenske vojske. Ampak za takratno obdobje, če me sedaj sprašujete za začetek mojega mandata v letu 1994, je logistika vodila evidenco o tem. Tam se je dalo dobiti vse.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: In kdo je vodil potem knjigovodstvo.

JELKO KACIN: Materialno knjigovodstvo.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

JELKO KACIN: Materialno knjigovodstvo je vodila logistika.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tudi.

JELKO KACIN: Tudi.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kaj pa finančno knjigovodstvo?

JELKO KACIN: Torej finančno knjigovodstvo za tekoče poslovanje ministrstva za obrambo, je vodila računovodska služba ministrstva.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je v bistvu opremo, kar jo je bilo v skladiščih ali pa neka osnovna sredstva ne. Kdo je pa finančno te reči ovrednotil in imel pregled nad finančnimi sredstvi tega.

JELKO KACIN: Poglejte. Torej ko gre za materialno popolnjevanje teritorialne obrambe oziroma Slovenske vojske, gre za nakup opreme in ta del, ki je vezan na razpise ali pa na drugačna povpraševanja, je v eni fazi potekal preko logistike. Ko je pa šlo za finančno poslovanje, pa seveda preko računovodstva. S tem, da so stvari ločene. Takrat, ko gre za nakupe iz naslova temeljnih razvojnih programov, ministrstvo za obrambo ne sodeluje pri nobenih finančnih transakcijah, ker je tako ali tako vse plačano s krediti. Kredite lahko najame samo minister za finance in preko Narodne banke ta sredstva pridobi in potem skrbi tudi za plačilo posameznega posla. Zato se, takrat ko gre za nakupe iz naslova temeljnih razvojnih programov, vodi materialna in finančna evidenca v ministrstvu za obrambo, ko gre za vrednost posla, koliko je bilo orožje vredno, ko je bilo kupljeno, in se na tej podlagi potem lahko dela v prihodnjih letih revalorizacija, medtem ko tisti del, ki se pa nanaša na kredite, plačilo kreditov in zapadlost, to je pa vprašanje likvidnosti državnega proračuna. S tem pa se ukvarja ministrstvo za finance.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: V leti 1991-1993 ni bilo še ...-jev ne.

JELKO KACIN: Ne, ne. Takrat je šlo za nakupe, za potrebe Republike Slovenije in takrat je ministrstvo za finance sproščalo posamezne kontingente finančnih sredstev za posamezne nakupe in to je bilo pač odvisno od likvidnostnih sposobnosti proračuna in takrat, ko je za te nakupe šlo - sprašujete me za leto 1991-1992 - je pač, tako naj rečem, z enomesečnim zamikom približno, je ministrstvo za finance sproščalo zneske, ki so se potem uporabljali za nakupe orožja v tujini.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa za ta odgovor. Kdo je bil odgovoren za Ložnico.

JELKO KACIN: Ložnica je organizacijsko sodila v sedmo pokrajinsko poveljstvo, s sedežem v Mariboru. In tam je bil poveljnik. V času, ko sem bil jaz minister, gospod Lipič, pred tem pa je bil, v času osamosvajanja in po njem, poveljnik gospod Milošević.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste bili vi prisotni pri predaji dokumentacije med gospodom Miloševićem in Miklavčičem iz Ložnice.

JELKO KACIN: Kdaj pa naj bi bila ta primopredaja?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Verjetno v leti 1993 ali 1994.

JELKO KACIN: Ja, v letu 1993 nisem opravljal nobene funkcije v vladi, in če je bilo to takrat, nisem mogel biti, v letu 1994 pa se ne spomnim, tudi ne vem, zakaj bi šlo. Tako, da odgovor je "ne".

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Kdo je trgoval z orožjem po juniju 1991.

JELKO KACIN: Torej, jaz bi prosil, če definirate trgovino z orožjem. Kaj vas konkretno zanima. To je tako širok...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Zanima nas predvsem to, da so iz viškov orožja, ki ga je zapustila Jugoslovanska ljudska armada v Sloveniji po osamosvojitvi, naredili nek spisek orožja, ki so ga imenovali kot "neperspektivno orožje" in so bili določeni sklepi, da se to "neperspektivno orožje" da kot pomoč Republiki Hrvaški oziroma Bosni in Hercegovini.

JELKO KACIN: Jaz bi vas vprašal. Ali člani preiskovalne komisije poznajo primopredajni zapisnik oziroma poročilo, ki je bilo takrat izročeno meni, s strani gospoda Janeza Janše?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Člani preiskovalne komisije so pridobili ta zapisnik, je gor. Imamo pa tudi ostale stvari, to je sejo predsedstva, pa svet za obrambo itn.

Ja, izvolite.

JOŽE JEROVŠEK _____: Gospod predsednik! Kdaj ste obvestili člane komisije o prispelosti tega zapisa?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nisem še obvestil.

JOŽE JEROVŠEK: Hvala za ta odgovor.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim. Izvolite.

JOŽE JEROVŠEK: Ob vašem vprašanju mislim, da je nujno, da dodatno vprašate glede na mandat naše preiskovalne komisije, da pričo vprašate, kdo je trgoval z orožjem iz skladišča Ložnica, kar je v skladu z mandatom naše komisije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Izvolite gospod minister.

JELKO KACIN: Nekdanji minister. Ja. Torej vaše vprašanje se je glasilo, kdo je trgoval z orožjem?

7. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): Z orožjem je trgovalo ministrstvo za obrambo. To orožje je prodajalo kupcem iz tujine. Postopek je tekel tako, da so kupci prihajali v ministrstvo za obrambo, izročili ali pa povedali svoja pričakovanja po vrstah in količinah orožja, na kar je ministrstvo ugotovilo ali takim pričakovanjem lahko ugotovi. V kolikor je temu bilo tako, je logistika na obrazcu napisala pregled posameznih vrst in razpoložljivih količin orožja in to posredovala obveščevalno varnostni službi, točneje gospodu Andreju Lovšinu, ki je lastnoročno v ta obrazec vpisal znesek za kos, zmnožek kosov in zneskov za kos in to seštel. To je bil predračun, na podlagi katerega so potem kupci iz tujine vplačali ta znesek v gotovini, izročili to gotovino gospodu Andreju Lovšinu, potem pa je on na podlagi tega odobril izvzem tega orožja iz skladišč, kjerkoli so ta skladišča bila, kupec pa je z vozilom, s katerim je običajno prišel, to robo pobral, jo naložil in potem so bili mejni organi obveščeni o prihodu vozila, števila vozil, registracij in domnevne ure prihoda na posamezni mejni prehod, tako da so vozila lahko zapustila ozemlje Republike Slovenije. To je bil en način.

Drug način je bil, da se je zadeva opravila brez plačila v gotovini. To pomeni, da se je vodila evidenca o tako imenovanem dobropisu, koliko še tega dobropisa je, in se je potem na meddržavni ravni ta zadeva uravnotežila. V poročilu, o katerem sem govoril, je naveden znesek tako imenovanih kompenzacij v nafti. Ne morem sedaj na pamet reči, ampak znesek je, se mi zdi da, 23 milijonov nemških mark za Republiko Hrvaško in nekaj manj kot 4 milijone mark za Bosno in Hercegovino, s tem, da Bosna in Hercegovina tega ni plačala v nafti, ampak je plačevala v gotovini in ni vplačala celega zneska, zato je za aro, kot garancijo za manjkajoči znesek dovolila uporabo enega helikopterja, ki je v času vojne v Bosni in Hercegovini ostal tukaj. Torej tisti helikopter je bil v Montrealu pripravljen za dobavo nekje v februarju leta 1992. To pomeni, da je sem prišel nekako v marcu, aprilu 1992, ko se je vojna v Bosni in Hercegovini začela in zato je potem ostal tukaj. Torej to je drug način plačila. Ampak, ko ravno to govorim; po tem poročilu naj bi bilo vse trgovine z orožjem tam nekje okrog 27 milijonov nemških mark, čeprav to poročilo ni konsistentno. Samo sebe tu in tam demantira, kajti že poročilo samo govori tudi o gotovinskih vplačilih, ko gre za neko pol vojaško organizacijo iz Hrvaške. Tam je šlo za čisto plačilo v gotovini. Pa tudi sicer se je pokazalo, da nekatera plačila v obliki kompenzacije, za katere so trdili nekateri odgovorni, da so kompenzacijo, v to poročilo niso zajeta.

Jaz sem se takrat lotil tega vprašanja predvsem zaradi tega, ker smo imeli nek nedokončan posel oziroma podedoval sem nek nedokončan posel o nakupu elektronske opreme, tako imenovanih demudolatorjev, ki jih je Republika Slovenija plačala v ZDA, nikoli pa nismo mogli odkriti, kdo naj bi ta posel dejansko vplačal. Ker me je prejšnji minister opozoril, da je ta oprema še nekje v ZDA, sem poskušal ugotoviti za kaj gre, in sem naletel na tri precejšnje probleme. Veleposlanik Vent, ameriški veleposlanik iz tistega obdobja in predstavniki CIA-je, Indije, ki so hodili k nam iz Dunaja, so zahtevali, da jim damo dokumente o plačilu teh sredstev, teh dokumentov pa nismo mogli najti. Zato sem poskušal pridobiti podatke o tem od vsem delavcev obveščevalno varnostne službe, ki bi lahko v zvezi s tem kaj povedali in vedno znova naletel na dejstvo, da teh dokumentov ni. Mi smo s to, s tem - ne bom rekel preiskavo - ampak iskanjem odgovorov na izzive napredovali do te mere, da smo povabili vse ljudi, ki so kadarkoli delali v obveščevalno varnostni službi, tudi pred tem, naj nam pomagajo pojasniti te stvari. In ni bilo zadostnega pojasnila. Zato sem jaz tam avgusta leta 1994 povabil še gospoda Andreja Lovšina in ga prosil, naj nam pomaga to stvar pojasniti, preden bi jaz pisal gospodu Janši, ki je to funkcijo opravljal pred menoj. Ta pogovor je potekal 22. avgusta leta 1994. Tam sva načela tri teme, vse zadevajo to trgovino z orožjem in najprej, prvo vprašanje je bilo to vprašanje opreme za elektronsko izvidovanje. Zabeležka tega pogovora se glasi takole: "Andrej Lovšin pove; gre za opremo sedem demudolatorjev, katerih vrednost naj bi bila pol milijona ameriških dolarjev, ter da ne razpolaga z nobenim predračunom ali kakršnimkoli dokumentom o natančni vrednosti te opreme. Pove pa, da je bil celoten znesek nakazan s strani Republike Hrvaške kot kompenzacija za posel z vojaško opremo. Znesek je bil nakazan firmi Hilbrouck in v nadaljevanju sta ministrstvo za obrambo in varnostni organ ministrstva za obrambo poskušala nekajkrat pridobiti to opremo in jo pripeljati v državo, vendar zaradi nasprotovanja ameriških oblasti posel ni bilo mogoče realizirati. O vseh teh rečeh je bilo nekaj srečanj na nivoju ministra in ameriškega veleposlanika, na nivoju direktorja varnostnega organa ministrstva za obrambo in enega od uslužbencev ameriške ambasade na Dunaju, vendar se celotna zgodba ni premaknila iz mrtve točke. Delno je bil s temi stvarmi seznanjen tudi gospod V. iz SOVE." To je citat tega, ker je takrat mi povedal Andrej Lovšin. Takrat je tudi na vprašanje, ki ga je zastavil poslanec Zmago Jelinčič o dokumentih, ki govorijo o stanju orožja in vojaške opreme v skladišču Borovnica, na dan 16.6.1991. In Andrej Lovšin je takrat rekel takole: "V času njegovega vodenja varnostni organi ministrstva za obrambo niso bili, njegovega vodenja VOMO, niso bili pridobljeni takšni dokumenti in VOMO s takšnimi dokumenti ne razpolaga."

Spraševal pa sem ga tudi o prodaji orožja za gotovino sosednjim in drugim državam in sedaj bom prebral to, kar reče.

Andrej Lovšin pove: citiram, "To je stvar Janeza Janše." konec navedka. Na eksplicitno vprašanje, kako je opravim primopredajo gotovine in dokumentacije o tej trgovini izjavi: "Vso dokumentacijo je vodil Janez Janša." In še enkrat pove: "Je o teh stvareh potrebno povprašati Janeza Janšo." Na eksplicitno vprašanje o gotovini ne želi odgovarjati in želi, da se vsa vprašanja naslovijo na Janeza Janšo.

Jaz sem ga prosil, da to naredijo v obliki zabeležke, in da to podpiše. Jaz sem podpisal, on je podpisal, vsak je dobil en izvod in na podlagi te zabeležke, sem potem jaz pisal eno pismo Janezu Janši, ki se glasi takole. Jaz vam ga bom prebral, zato ker mislim, da bo pol man potrebno razlagati, zakaj gre. Janez Janša ga ima, varnostni organ ministrstva za obrambo ga ima, torej ga lahko tam dobite, ker je to sestavni del dokumentacije in sem odstopil za to pristojnim.

Torej: Jelko Kacin, [REDACTED] piše [REDACTED], pod številko - to je moja številka, to ni številka v ministrstvu - K/JJ08-94. Naslovnik je Janez Janša, [REDACTED] [REDACTED] Zadeva: primopredaja.

"Ob najini primopredaji poslov ti nisem, ne mogel, ne znal zastaviti nekaterih vprašanj, na katera zagotovo potrebujem jasne in prepričljive odgovore. Nekatera od teh vprašanj, ki izvirajo iz državnega zbora sam že poznaš, nekatera so preoblikovana in zastavljena znova, tu in tam pa se kakšno pojavlja sproti in odstira poglede in dileme, ki jih prej nisem poznal. Razdelil jih bom v posamezne sklope, zato te prosim, da mi nanje odgovoriš čim prej, saj sem dolžan nanje odgovoriti v poslovniških rokih. I - nedobavljena oprema za šesto upravo. V letu 1991 je šesta uprava naročila in plačala opremo, ki pa je ni bilo mogoče pripeljati v državo. Na ta problem so me opozorili ob srečanju s predstavnikom CIA, ki je hotel oziroma hotela še enkrat videti vse, kar jim videti, pregledati, oceniti in izmeriti omogočil že ti."

Torej, ponovno so hoteli opravljati neke elektronske meritve širom po Sloveniji, čeprav so to opravili že pred tem.

"Nadaljnje sodelovanje z njimi sem pogojil z dobavo že plačane opreme, sedaj pa imam težave pri realizaciji tega posla, saj mi primanjkuje ustrezne dokumentacije. Vsekakor so razvidna naslednja neizpodbitna dejstva.

8. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) Oprema je bila naročena in plačana, zadnje plačilo pa je bilo realizirano 22. avgusta 1992. Spisek opreme je razviden tudi na dokumentu, ki ga je overilo z dvema podpisoma funkcionarjev ministrstvo za promet in zveze, vendar ta dokument - to je v angleščini - "non transfer and youth certificate" ni ustrezal in zadoščal za pridobitev ameriškega izvoznega dovoljenja.

Andrej Lovšin zatrjuje, da je bila plačana iz kompenzacije o poslih s Hrvaško. V tvojem poročilu pa ta posel sploh ni

omenjen, saj na strani 14., v zadnjem odstavku govoriš le o avtomobilih z - to je zdaj v oklepaju - (vgrajeno: opomba Jelka Kacina) posebno komunikacijsko in računalniško opremo za potrebe organizacijskih enot Ministrstva za obrambo. Na naslednji strani je sicer navedena neka dodatna oprema v vrednosti 306 tisoč 961 nemških mark, vendar ta znesek ne dosega vrednosti demodulatorjev, za katere Andrej Lovšin trdi, da so bili vredno 500 tisoč ameriških dolarjev, kar je bistveno več.

Sprašujem, torej, kdo je vplačal to opremo, kdaj je nakazilo šlo od naročnika oziroma od njega pooblaščenega plačnika in zakaj je posrednik denar nakazoval v večjih obrokih. Zakaj to naročilo ni prikazano v tvojem poročilu, če je bilo plačano s hrvaško kompenzacijo? Zakaj v dokumentih šeste, ali druge uprave ni nobenega papirja za katere bi lahko verodostojno dokazali plačilo. Iz korenspodence med teboj in ameriškim veleposlanikom med šesto upravo in firmo Hilbruk, med CIO in šesto upravo, ki nam je na voljo, je razvidno, da si je ministrstvo pod tvojim vodstvom prizadevalo spraviti plačano robo v državo, da pa vam to zaradi embarga ni uspelo.

II. V enem od delegatskih vprašanj zahtevajo kopijo inventurnega popisa skladišča v Borovnici, z dne 16. junija 1991, ki naj bi ga šesta uprava avgusta 1991 pridobila. V šesti upravi ni na voljo nobenega tovrstnega dokumenta. Prosim, da iz svoje zbirke dokumentov izločiš ta dokument (če ga imaš) in nam omogočiš pripravo korektnega odgovora.

III. Že nekajkrat...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim, da pričo pustimo do odgovori do konca, ko bo nehala, pa dobite besedo.

JELKO KACIN: ... že nekajkrat si v svojih nastopih omenil dokument iz katerega sem pod točko 1. citiral nekatere trditve. Javnosti razlagaš, da s tem dokumentom razpolagam in me na nek način vlečeš za jezik. Ta dokument je izrazito pomanjkljiv, saj v nobenem njegovem delu ne omenjaš gotovinske prodaje orožja kupcem iz Hrvaške in Bosne in Hercegovine, čeprav so vse te prodaje tekle izključno in samo s tvojo osebno odobritvijo. Celo jaz sam sem ti napotil nekaj takih kupcev, ki so se obračali name in so se mi po plačilu in prevzemu orožja zahvalili za pomoč. Spisek ljudi, ki so v šesti upravi videli deviz je tako dolg, da tega dejstva ne moreš, če tudi bi to želel zanikati ali prikriti. Celo delavci, ki so kot izvajalci opravljali gradbena in inštalacijska dela v zgornjih nadstropjih Zupančičeve, so imeli priložnost in čast videti ta denar. V Ministrstvu za finance niso zabeležili nobenega gotovinskega priliva iz teh poslov, zato moram pojasnilo in odgovore na to vprašanje iskati pri tebi.

Dane sem po prihodu na delo zahteval pogovor z Andrejem Lovšinom, pa se je pokazalo, da noče, ne more, ali ne zna

odgovoriti na nekatera vprašanja, saj mi je v izjavi, ki sem jo zabeležil, on pa podpisal, na to vprašanje odgovoril. "To je stvar Janeza Janše" Konec navedka.

Na eksplicitno vprašanje, kako je opravil primopredajo gotovine in dokumentacije o tej trgovini svojim naslednikom, je izjavil: "Vso dokumentacijo je vodil Janez Janša". In mi v očitni osebni stiski še enkrat ponovil, da je o teh stvareh potrebno povprašati Janeza Janšo.

Iz teh razlogov pričakujem, da boš svoje nepopolno poročilo, ki si mi ga dal sprintati ob primopredaji, v tednu dni dopolnil in mi manjkajoči del vročil, da bom lahko odgovarjal na številna vprašanja, ki so jih name oziroma vlado in Ministrstvo za obrambo naslovili iz štirih teles Državnega zbora, ki se tako ali drugače ukvarjajo z vprašanji vojaške pomoči, s sosednji in naslednji državi. Kot je rekel Andrej Lovšin: "Vso dokumentacijo je vodil Janez Janša", jaz lahko ugotovim, da od Janeza Janše nisem prevzel nobene take dokumentacije, zato jo z velikim zanimanjem pričakujem, saj dopuščam možnost, da so jo po tisti dolgi, ali pa če hočeš kratki noči, morda pozabil vročiti nasledniku. Ker pa gre za državno skrivnost, pričakujem, da boš dopolnilo poročila in manjkajoče dokumente vročil meni osebno na način, ki ne bo omogočal, da se z državno skrivnostjo seznanijo državljani in državljanke, ki bi jih tako dopolnilo vznemirilo. S spoštovanjem Jelko Kacin.

To pismo je bilo, kot rečeno, napisano 22.8. po pogovoru z gospodom Andrejem Lovšinom, zato vsebuje tudi navedke pogovora z njim in je bilo po kurirju poslano v Brinje. Pismo ni prevzel Janez Janša, ampak njegova žena. Ampak dobil ga je, ker mi je zelo kmalu odgovoril na dva načina. Poslal mi je odgovor, ki ga bom zdaj prebral in poslal mi je...

JOŽEF JEROVŠEK: ...ni v Ložnici tu. Gospod Kacin... (Nima vklopljenega mikrofona.)...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim, da ne motite "dominost nitos" sem jaz tukaj, prosim; opominjam vas, da ne motite gospoda Kacina, do konca. Prosim, do konca.

JELKO KACIN: Gospod Jerovšek, jaz odgovarjam na vprašanje, ki mi ga je zastavil gospod predsednik. Jaz razumem, da vi stanujete blizu Ložnice, da vas to zelo zanima, tudi zato ker ste sokrajan, vam bom z veseljem odgovoril na vsako vprašanje iz vašega volilnega okraja, če me boste to vprašali po tem, ampak jaz bi najprej rad odgovoril na vprašanje gospodu predsedniku. Me pa veseli, da ste pokazali tak interes. Jaz samo upam, da ima komisija dovolj časa, da se o tem pogovorimo v nadaljevanju.

JOŽEF JEROVŠEK: ...Nimam časa, ob 14.00 uri imam drugo komisijo...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Prosim vas gospod Jerovšek ne preusmerjajte vi toka priče...

JOŽEF JEROVŠEK: ... Gospod predsednik, če ne vodite v skladu s poslovníkom ekzaktno, vas moram opozoriti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste me opozorili. Gospod Kacin, lepo vas prosim, nadaljujte.

JELKO KACIN: Se opravičujem, ker nisem vmes priklopil, to ni na magnetogramu, bi me veselilo če bi bilo.

"Janez Janša, [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] datum,

[REDACTED]
Ministrstvo za obrambo, [REDACTED] 24-26, gospod Jelko Kacin.

Zadeva: dopis št. K/JJ0894, z dne 22.8.1994.

Kljub temu, da mi povsem jasna narava vašega pisma omenjenega datuma, saj ni jasno ali ga piše privatna oseba, strankarsko politični LDS, ali vladni funkcionar, bom poskušal po najboljših močeh odgovoriti na navedena vprašanja.

Takoj po moji zamenjavi marca 1994, je bila zapisniško narejena primopredaja na Ministrstvu za obrambo. V sklopu le te vam je bilo prav tako zapisniško izročeno celovito poročilo o vseh transakcijah z orožjem v obdobju od maja 1990 do septembra 1993, ki so bile v pristojnosti Ministrstva za obrambo skupaj s spremljajočo dokumentacijo. V ustnem razgovoru so vam bila takoj ob primopredaji dodatno pojasnjena vsa vprašanja, tudi glede opreme o kateri sprašujete. Istočasno sem izrazil pripravljenost, da kadarkoli v naslednjih 30 dneh do konca aprila 1994, ko sem izrabil letni dopust in bil formalno še v delovnem razmerju na Ministrstvu za obrambo, odgovorim na katerokoli dodatno vprašanje, ki bi se pojavilo v zvezi z celovitim poročilom o orožju. Minilo je 30 dni, vendar ne takrat, pa vse do prijema vašega pisma, dne 22.8.1994, ni bilo od vas ne ustnih ne pismenih dodatnih vprašanj, niti kakšnih drugih izraženih potreb po razjasnjevanju česarkoli. S tem v zvezi so vprašanja postavljena po petih mesecih lahko izključno politična motivirana. Kot se je dalo izvedeti, predsednik LDS Drnovšek močno pritiska na vas, da bi našli ali kako drugače ustvarili kakršnekoli obremenilne dokumente zoper mene. V pa tega v petih mesecih kljub velikemu trudu o katerem je mogoče veliko slišati v ministrstvu, niste uspeli. Zaslišujete ljudi, kis o pred, med in tudi po vojni, ko ste vi že na veliko "promovirali" Slovenijo po tujih banketnih dvorinah in raznih turističnih simpozijih nosili glavo v torbi za to državo, ter JLA, LDS in SDP navkljub uspešno priskrbeli Sloveniji dovolj orožja, da se je uspešno branila med vojno, kasneje pa kljub neupravičenemu embargu učinkovito zavarovala svojo suverenost. Nedvomno sicer drži, da če bi se kadarkoli ugotovilo, da se je

kdo od njih v tem času osebno okoristil, morajo za to pristojni organi kljub zaslugam to dejanje sankcionirati.

Ponavljjam navedbo Janeza Janše: Nedvomno sicer drži, da če bi se kadarkoli ugotovilo, da se je kdo od njih v tem času osebno okoristil, morajo za to pristojni organi kljub zaslugam to dejanje sankcionirati. Toda, brskanje po transakcijah z orožjem, s čemer se danes ukvarjajo kar tri institucije s ciljem, da se nekako zvijejo skupaj nekakšni argumenti priti političnim nasprotnikom, je podlo in nizkotno početje. Še posebej, če to počnejo funkcionarji stranke (LDS), ki je bila odločno proti ustanovitvi Slovenske vojske, proti lastnemu vojaškemu usposabljanju, proti nabavi potrebnega orožja za obrambo in proti obrambnemu proračunu, kar vam je več kot dobro znano. Danes ko imajo svoja sedala na varnem, pa skušajo kriminalizirati ključne ukrepe, s katerimi smo omogočili osamosvojitvev in zavarovali Slovenijo pred balkansko klavnico."

Rad bi dodal, da sem jaz član LDS, da sem v času o katerem govori gospod Janša, bil njegov namestnik, da smo ta projekt realizirali skupaj. Res je, da takrat nisem bil član LDS, ampak zdaj v tem pismu očita, da visoki funkcionarji LDS preiskujejo trgovino z orožjem, takrat so bili pa proti.

Da skrajšam, pravi Janez Janša. Kaj takega, kar bi vam v zvezi z orožjem omogočilo mojo kompromitacijo ne boste našli. Morda se boste utrujeni od dolgotrajnega brskanja zatekli k enaki metodi, kot v primeru Smolnikar, torej k podtikanju, uporabi udbovskih metod in ponarejanju, to znate.

Jaz to znam, to mi očita gospod Janša.

O kakšnem inventarnem poročilu skladišča JLA v Borovnici pred osamosvojitvijo slišim prvič. Se nanj tudi ne bi zanesel, poznavajoč "natančnost" jugo vojske. Obstajajo pa inventarna poročila Ministrstva za obrambo, ki so čim je bilo mogoče vzpostavila evidenco vseh materialno-tehničnih sredstev in orožja in vojaške opreme v lasti in upravljanju ministrstva za obrambo.

9. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): Raznih trgovcev z razno, razno vojaško opremo, tudi orožjem, ki so z vašimi priporočili prihajali v ministrstvo za obrambo, se seveda spomnim. Torej to, da sem jih pošiljal tja, pravi Janša, da je res. Z njimi smo ravnali v skladu s predpisi. Če se ne motim, obstaja nekje v službi za logistiko natančen seznam ljudi in podjetij, ki so prišla tja in se sklicevala na vas oziroma ste vi osebno ali preko posrednikov, telefonsko ali pismeno intervenirali njihovo korist.

Glede interesentov za orožje in vojaško opremo iz Hrvaške in Bosne, ki ste jih vi poslali v ministrstvo za obrambo, smo z njimi ravnali v skladu z odločitvami pristojnih organov. Če so imeli pooblastila svojih vlad - se pravi pismena

pooblastila - in če so bile dobave možne ter v skladu z načelnimi odločitvami sveta za obrambo, potem so bili vključeni v kompenzacijske dobave o katerih imate celovito poročilo. Če niso imeli pooblastil in teh je bilo mnogo, praviloma pa so dejansko prihajali z gotovino v različnih oblikah, smo jih odslovili. Kot smo lahko slišali iz ust predstavnikov ministrstva za notranje zadeve, so se nekateri taki povpraševalci brez pooblastil potem zglasili na MNZ in bili kljub temu, da to ni bilo niti z zakonom določeno niti kako drugače legitimirano mesto, ustrezno postreženi. To so tudi edini primeri, ki v poročilu niso zajeti, saj se nanašajo na drug organ, ne na ministrstvo za obrambo. Kot je bilo mogoče videti, ti primeri, vsaj najbolj sporni, niso bili zajeti v nobenem poročilu ministrstva za notranje zadeve in parlamentarno komisijo, ki se ukvarja s to zadevo, čaka še veliko delo.

Kot vam je dobro znano, odkrito ilegalno orožje na mariborskem letališču julija 1993, ni bilo edino niti največje tovrstno odkritje pri nas. Precej večjemu odkritju ilegalnega orožja ste prispevali tudi vi sami, v prvi polovici leta 1992, ko ste me v pisarni ministrstva obvestili o tem, da ste iz pristajajočega avijona nad Brnikom, videli množico skladiščenih kontejnerjev na robu vojaškega dela letališča, ki jih stražijo pripadniki Beznikove specialne enote policije. Še tisto uro sem sprožil preiskavo in ugotovil, da je v kontejnerjih orožja, tudi težkega ter streliva in druge vojaške opreme za dober pehotni korpus. Celotna količina je bila v režiji takratnega notranjega ministra in sedanjega podpredsednika LDS Igorja Bavčarja, pripeljana ilegalno čez mejo v Slovenijo, nato pa se je ilegalno na drobno prodajala in vozila čez mejo na Hrvaško. Hrvaški obmejni organi so enega od teh ilegalnih transportov odkrili in ga zaplenili. O tem je bilo izdelano tudi poročilo ministrstva za obrambo Hrvaške. Orožje je bilo kupljeno tako, da je ministrstvo za notranje zadeve izkoristilo kanale, ki jih je preko zvez s tujino odprlo ministrstvo za obrambo za legalne nakupe proti letalskega in proti oklepne orožja. V tistem času smo čakali na že s kreditom ministrstva za finance plačano pošiljko raket. Orožje kupljeno s strani MNZ je bilo plačano le z delnim plačilom. Tuji dobavitelj, ki je smatral, da gre v primeru MNZ za prav tako legalen posel države, je v za Slovenijo zelo nevarnem času začel pogojevati dobavo proti letalskih raket, igla s plačilom robe, ki jo je prevzelo a samo delno plačalo ministrstvo za notranje zadeve. Izsiljevanju se je pridružilo tudi ministrstvo za notranje zadeve, saj je Igor Bavčar zahteval, da ministrstvo za obrambo naknadno izda uvozno dovoljenje za ilegalno pošiljko orožja. Ministrstvo za obrambo ni bilo pripravljeno kršiti zakona in lažnega dovoljenja za nazaj ni nikoli izdalo. Bilo pa je ministrstvo za obrambo kljub odkritemu kriminalu prisiljeno, da zaradi državnega interesa omogoči MNZ nadaljno prodajo

549

orožja in poravnavo računov tujemu dobavitelju. Vendar je ministrstvo za obrambo potrebna dovoljena, za katera je kljub očitni nepristojnosti za vsak del prodaje posebej pismeno zaprosil takratni minister za notranje zadeve Igor Bavčar, izdalo šele potem, ko je bilo tem zaprosilom dodana tudi dokumentacija, s katero se je sosednja država obvezala, da bo orožje in vojaško opremo sprejela na svoje ozemlje, ga prepustila v tranzit oziroma ga odkupila. Ministrstvo za obrambo je od MNZ zahtevalo izvedbo preiskave, ker je za celotno aktivnostjo stal sam minister za notranje zadeve. Preiskave ni bilo oziroma ministrstvo za obrambo ni bilo nikoli seznanjeno z njenimi rezultati, kljub mnogim ustnim in pismenim urgencam. Zagotovo kljub očitanemu kriminalu sami sebe niso ovadili javnemu tožilcu. V preiskavi, ki jo je ministrstvo za obrambo izvedlo do meje svojih zakonskih pristojnosti, je bilo zbranih veliko nedvoumnih dokazov o opisanem primeru.

V prilogi vam pošiljam kopijo dokumenta, ki med drugim govori tudi o tem primeru. Predlagam, da ga skupaj z drugimi, ki so v arhivu ministrstva, in ki celovito govorijo o tem primeru, odstopite parlamentarni komisije. Če ste v tem času dokumente slučajno kje založili, lahko komisija brez večjih problemov dogodek rekonstruira in s pomočjo prič in drugih dokazov. Vaše zatiranje pet mesecev po primopredaji, da nimate na razpolago dokumentov, s katerimi bi lahko odgovorili na različna poslanska in druga vprašanja, ki jih očitno v LDS kar sami sebi postavljate, je pomanjkljivo. Morali bi namreč zapisati, da nimate dokumentov, ki se jih močno želite, vendar ne obstajajo. Kot že rečeno, imate še vedno na voljo meni ala Smolnikar - beri Udba. Kar korajžno. Vaša vest vam drugič zagotovo ne bo delala hujših problemov, če se bo sploh oglasila.

Za korektne odgovore pa obstajajo v arhivih ministrstva za obrambo in o primopredaji zapisniško predani vsi potrebni dokumenti, v kolikor jih v dolгих petih mesecih niste ustrezno počistili ali prilagodili, sedaj v navednici "pragmatičnemu LDS pogledu nasvet", v katerem sta morala in poštenje neznani kategoriji. Janez Janša o tem pismu ves čas govori o moralí. Za začetek bi bilo zelo lepo, če bi parlamentarni komisiji končno predali prevzeto celovito poročilo o orožju s spremljajočo dokumentacijo, priložili pa morda še vaše pismo meni in ta odgovor: Morda se bi tako končalo javno sprenevedanje o vsem, kar bi bilo še najbrž mogoče odkriti v zvezi z ravnanjem ministrstva za obrambo pri orožju. Lep pozdrav! Janez Janša.

Ob primopredaji je bilo z vaše strani - to je sedaj pripis - obljubljeno, da ne boste delali kadrovskih čistk. V petih mesecih ste kljub temu z odstavitvijo ključnih poveljnikov v Slovenski vojski zlomili hrbtenico. Razmislite malo o svojem početju. Neposredno ste na cesto vrgli tudi diplomiranega inženirja Andreja Moharja, ki je danes brez zaposlitve, in ki

je bil razporejen v enoto za elektronsko izvidovanje, zaradi tega, da bi se struktura te enote, ki jo vglavnem sestavljajo bivši oficirji JLA, kadrovske okrepila. Naj vas ob tem spomnim, da smo ministrstvu za obrambo dajali plačo vaši ženi v za vašo družino zares težkemu obdobju, in da so mnogi ljudje, ki jih danes brezobzirno premetavate po nizkih količnikih in mečete na cesto, za vas v preteklosti veliko storili. To je pismo Janeza Janše ki, v kolikor ga povzamem, odgovarja samo na drugo vprašanje. Na prvo vprašanje o elektronski opreми, načinu plačila, zakaj in kako ne zapiše nič. O drugem vprašanju, o evidenci, materialni in finančni, o prodaji za gotovino, tudi ne zapiše nič. Piše o morali in predava.

Jaz sem gospodu Janši odgovoril, kajti mene to ni zadovoljilo. To je sedaj zadnje pismo, ki ga bom prebral, kajti v tem pismu ponavljam svoje zahteve Janezu Janši.

Zadeva - ne bom bral glade - primopredaja dve. Dokument nosi oznako državna skrivnost, prepovedano razmnoževanje v celoti ali v delih. To je print iz mojega računalnika, kajti takrat sem za to, da Janeza Janše ne bi izpostavil, zadevo napisal lastnoročno, tako da ni bila na nobenem disku ministrstva za obrambo in poskrbel za korektno vročitev. Naj vas spomnim, da sem zapisal, da ne želim, da bi dopolnilo tega poročila kogarkoli v tej državi vznemirjalo.

Torej, besedilo pa se glasi; zadeva - primopredaja II. Spoštovani gospod Janez Janša! Zelo pozorno in večkrat sem prebral tvoj odgovor na moj dopis z dne 22.8.1994, ki si ga datiral 28.8.1994 in mi ga vročil danes, torej 29.8. Moj dopis je imel v desnem kotu oznako zaupnosti, iz česar bi ti lahko sklepal, da se nate lahko, smem in moram na tak način obračati le kot vršilec državne funkcije (zato državna skrivnost) in to ne nate, Janeza Janšo, ampak na vas, na do nedavnega ministra za obrambo in nosilca državne funkcije. Ne gre za strankino skrivnost, ampak za državno skrivnost. Ne sprašujemo o dokumentih SDSS, ampak o dokumentih ministrstva in ministra za obrambo, ki jih nisem dobil ob primopredaji, pa bi jih moral dobiti, saj jih danes potrebujem za opravljanje svoje funkcije in zaščito interesov Slovenske države. Prva točka mojega dopisa se nanaša na nedobavljeno opremo za šesto upravo. Ne gre torej za orožje, ampak elektronsko opremo, ki je bila naročena, plačana, izdelana, uskladiščena, pa ne dobavljena zaradi nasprotovanja ameriških oblasti. V vašem štiri strani dolgem odgovoru niste tem dejstvu namenili niti ene same besede odgovora ali pojasnila. Drugače povedano, namerno ste spregledali in preskočili vsa dejstva, ki sem jih v zvezi s tem navedel. Ali gre pri tem lahko tudi za vašo kompromitacijo, ne vem. Kaj takega lahko slutite ali veste predvsem vi sami. Mene zanimajo dejstva, ki jih lahko uporabim ob naslednjem srečanju s predstavniki ameriške države in tako dokončam posel, ki ste ga vi, v to verjamem, dobronamerno začeli, pa žal kljub dolgoletnim prizadevanjem nedokončali.

Oprema je plačana, tukaj pa je ni. In jaz jo ne nameravam odpisati, saj jo potrebujemo v ministrstvu za obrambo danes, vsaj tako ali toliko, kot takrat, ko ste jo naročili in plačali. Razlog, da moram vztrajati pri pojasnilu in dokumentih o teh poslih, pa je tudi o trditvi najbolj kompetentnih, da je bila oprema plačana skozi kompenzacijo s sosednjo državo. Gotovino naj bi torej nakazali Hrvati. Kljub veliki vrednosti opreme, je v vašem poročilu nisem zasledil. Nekateri zneski pa se ne pokrivajo. Če ocenjujete, da je eden od načinov razčiščevanja objava dokumentov v javnosti, dopuščam tudi tako hipotetično možnost. Ampak morda sem napačno verjel, da je dopolnitev in kompletiranje poročila tudi v vašem interesu. Za razliko od vas dopuščam tudi možnost, da sem tu in tam kdaj tudi v zmoti, že res, da ste mi ob primopredaji rekli, da je v Ameriki še neka oprema, ki je plačana, pa ne dobavljena, in naj

10. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): vztrajam in jo pridobim. Rekli ste, da v šesti upravi vse vedo, in imajo dokumente, pa se je pokazalo, da to ni res. Pričakujem torej, da boste zmogli napor in našli še kak dokument in pisno pojasnili kaj več, da bomo bolj operativni. Če temu ne bo tako, bom pač moral ugotoviti, da ste "zamočili" pol milijona dolarjev denarja slovenskih davkoplačevalcev, da pa zgodbe ne znate ali nočete pomagati razvozlati v pozitivni smeri.

Kar zadeva točko 2, samo sprašujem, saj me o tem sprašujejo tudi v delegatskem vprašanju. O dokumentu pišem v pogojniku in vas sprašujem o njem ter prosim za izročitev, če ga imate. Ampak na to vprašanje ste mi odgovorili. O tistem, na dan primopredaje spisanem poročilu v javnosti nisem govoril jaz, ampak vi. Stopnje zaupnosti mu nisem določil jaz, ampak vi. In še enkrat vam ponavljam mojo trditev o pomanjkljivosti tega vašega dokumenta. Ne sprašujem vas o poslih ministrstva za notranje zadeve, saj vi niste bili minister za notranje zadeve. Veseli me, da ste se spomnili mojega prispevka pri zastavljanju vprašanj o kontejnerjih na vojaškem delu Brniškega letališča. Takrat sem vas dobronamerno opozoril, da je nedopustno hraniti tako količino kontejnerjev na letališču, ki se odpira za javni mednarodni promet. Oprema je bila na vašem, vojaškem delu letališča, zato sem opozoril vas. Ampak dobro se spomnim, da tudi minister za notranje zadeve ni znal pojasniti zgodbe o tistih kontejnerjih in je zato okrepal proti nekaterim delavcem MNZ. Morda bi kaj več o tisti zgodbi lahko povedal dr. Miha Brejc, sedanji član vaše SDSS. Prilagate mi kopijo dokumenta, s katerim me seznanjate s tem primerom. Ampak tega originalnega dokumenta niti kopije v arhivih ministrstva za obrambo ni. Dopuščam, da gre za dokument iz vaše osebne zbirke. Zato se veselim dopolnjene primopredaje, s katero mi boste omogočili seznanitev še s

kakšnim dokumentom, ki bi v arhivih ministrstva za obrambo moral biti, pa ga po vaši volji ali malomarnosti žal ni. Nasploh pa gre za čuden dokument, saj naj bi se, pogledjte naslov, nanašal na leto 1982. Žal četrta stran tudi ni čitljiva. Pravite, da imam še vedno na voljo meni ala Smolnikar, beri Udba. Tudi tega in takih dokumentov v arhivu ministrstva za obrambo nismo zasledili, zato vas prosim, da me pisno obvestite tudi o številkah, pod katerimi je domnevno knjiženj. Mene seveda ne zanimajo trgovci z razno vojaško opremo. Ne zanimajo me dobavitelji orožja in vojaške opreme. Name so se obračali predvsem kupci in končni uporabniki v eni osebi. Njim je šlo za nohte, oni so kupovali pri vas in prihajali so kupovati. Če pa vi trdite, da niso bili nakupovalci, ampak kompenzatorji, da so torej kompenzirali orožje, je to stvar vaše literarne in umetniške svobode. V tem primeru so Lovšinovi fantje v zgornjem nadstropju pač prevzemali, preštevali in zbirali bone za hrvaško gorivo.

Še nekaj o moji vesti. Vaše zanimanje zanjo je očitno in ker pišete, da mi drugič ne bo delala hujših problemov, vam želim napisati še nekaj o njej. Moja vest je moja in samo moja, zato se ne ukvarjajte z njo. Vam preostane vaša, naj vam bo prijetno z njo. To pisanje pa sva pripravila skupaj v dvoje, jaz in moja vest. Po slogu vašega odgovora sklepam, da vas je moje pisno osebno vznemirilo. Zaradi tega se opravičujem, toda tako kot bo nekoč moj naslednik morda potreboval kakšno pojasnilo od mene, ga potrebujem in terjam od vas danes jaz. Ne kot Jelko Kacin od Janeza Janše, temveč minister za obrambo od svojega predhodnika. Že mogoče, da bi vam ustrezalo odgovoriti na vsa vprašanja o delu ministrstva za obrambo v vašem mandatu v 30-ih dneh po primopredaji, ampak tako žal ne bo šlo, ker tako ne more iti. Tudi vi osebno ste nekatera vprašanja, ki zadevajo dogajanja med drugo svetovno vojno in po drugi svetovni vojni zastavili nekaterim nekdanjim funkcionarjem, skoraj 50 let po dogodkih. Nisem sicer vedel ali sprašuje Janez Janša, podpredsednik SDZ, predsednik SDSS ali obrambni minister. Jaz vas sprašujem in terjam odgovore v treh dneh, samo kot minister za obrambo. S spoštovanjem, Jelko Kacin, minister za obrambo.

Original tega pisma je hranjen v obveščevalno varnostni službi ministrstva za obrambo, to pa je pripis, ki ni podpisan. Odgovora na to moje drugo pismo s strani gospoda Janeza Janše ni bilo, tega poročila ni nikdar dopolnil, jaz pa seveda vztrajam na tem, da je poročilo nepopolno, da to poročilo ne zajema gotovinske prodaje orožja kupcem iz tujine, in da nekatere oblike pravzaprav tudi v celoti izpušča. No, na podlagi teh začetnih korespondenc je bilo jasno, da gospod Janez Janša pri tem ne bo sodeloval, odrekel je sodelovanje, zato smo preiskavo vodili naprej v obveščevalno varnostni službi. In v zvezi s tem pridobili tudi veliko dodatnih gradiv, ki pričajo o tem, da je potekala trgovina za gotovino, da so bile te cene različne. Nedvomno je bilo ugotovljeno, da

553

je ministrstvo za obrambo, kar zadeva količine, prodajo večje količine orožja, kot pa je to priznal Janez Janša v poročilu, ki mi ga je natisnil potem, ko sem vztrajal, da mi ga izroči. Nedvomno se je tudi pokazalo, da so se cene spreminjale, in da so tudi skokovito naraščale. In nedvomno se je pokazalo, da je tako materialna kot finančna evidenca obstajala, in da so jo odtujili ali uničili. Logistika je rekonstruirala kosovnice prodanega orožja in ugotovila zelo veliko razliko. Največja razlika se je pokazala pri avtomatskih puškah. Če se pravilno spominjam, je Janša priznal prodajo nekje okrog 10 tisoč kosov, tako Hrvaški kot Bosni, po ceni 350 in 450 nemških mark, logistika pa je zbrala podatke o tem, da je prodala 24 tisoč kosov tega istega orožja po ceni, ki nikdar ni bila manjša od 500 nemških mark. Pri preiskavi smo potem odkrili kar nekaj dokumentov takega tipa, kot sem vam ga izročil oziroma se opravičujem gospod predsednik, izročil sem ga predsedniku državnega zbora med interpelacijo, ki pričajo o tem, kakšni so ti obrazci bili in kdo je bil za to pristojen. Ampak ta primer, ki sem vam ga pa izročil, pa ima za podporo tudi vse, kar je iz tega dokumenta sledilo. Kosovnico bankovcev ima tudi poročilo predpostavljeno, ima tudi prevzemnico, ki jo je kupec zahteval in jo dal podpisati tistemu, ki mu je orožje izročil in vsebuje tudi poročilo predpostavljeno, v katerega nekaj dni po opravljanju tega posla obvešča, kaj je za denar, ki so mu ga prinesli iz Zagreba prevzel in kam je to orožje potem tudi posredoval. Skratka ta kupec je bil izjemno pedanten mož in je vso to dokumentacijo hranil in jo je tudi izročil obveščevalno varnostni službi ministrstva za obrambo.

Zato vam pojasnim tudi drugi del te zgodbe. Obveščevalno varnostna služba - tako se je imenovala takrat, ko sem bil minister za obrambo - je dobila nalogo, da opravi razgovor s to osebo. Z osebo se je srečal samo en delavec ministrstva. To je gospod Režek, ki je bil takrat glavni preiskovalec. On je o tem naredil tudi zabeležko in tej zabeležki priložil tudi vse dokumente. O tem, da je to opravil, sem bil obveščen. Te zabeležke ali pa kakršnegakoli dokumenta, pa kot minister za obrambo nisem želel prevzeti, rekoč da je to najboljša garancija, da bo identiteta te osebe, tudi varnost te osebe zagotovljena tudi v prihodnje. Zato vam jaz podrobnosti zabeležke, ki jo je napisal gospod Režek, ne morem predstaviti, ampak mu verjamem, da je ta posel opravil zelo korektno, in da ta dokumentacija v arhivih obveščevalno varnostne službe obstoji. Tako, da verjamem, da bo to, kar sem vam povedal, tudi potrdila v vseh elementih.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa, gospod nekdanji obrambni minister. Iz izvajanja naprej sem nekako razumel, da ta dokument, za katerega ste me vprašali in za katerega me je tudi vprašal gospod Jerovšek, v bistvu ta primopredajni zapisnik, ki sta ga podpisala o predaji poslov med takratnim

ministrom Janezom Janšo in med vami, ko ste prevzeli te stvari.

554

JELKO KACIN: Ni tako. Tukaj vlada precejšnja zmeda. Dva dokumenta sta. Eno je tako imenovani primopredajni zapisnik, v katerem piše: Kacin je prevzel dokument in so napisani, številka in tako so nizani dokumenti drug za drugim.

Drugi del pa je poročilo o orožju. In to poročilo o orožju je dokument, ki naj bi bil, če je verjeti temu, kar je zapisano, pripravljen v septembru leta 1993. Ko sva z Janšo dan po moji izvolitvi za obrambnega ministra delala primopredajo, sem zahteval dokumentacijo o orožju in dal mi je spisec teh dokumentov in tam notri seveda piše, v takem stilu: datum, dva tovarnjaka, mejni prehod in povedal sem mu, da to zame ni nobena dokumentacija, ker jaz nisem pripravljen temu verjeti. Zahteval sem poročilo o orožju. Njegov odgovor je bil, da tega poročila nima pri sebi. Sledilo je moje vprašanje, kako lahko dela primopredajo, če nima poročila o orožju? Rekel je, da ga hrani doma v računalniku. Jaz sem potem prekinil to primopredajo, Janša je odšel domov, se vrnil čez kaki dve uri in ni prinesel poročila. Prinesel je disketo. Ta disketa je bila šifrirana in ta disketa oziroma njena vsebina je bila potem natisnjena pred menoj. Takrat Janša ni bil več obrambni minister in pred menoj ga je sprintal. To poročilo ni podpisano. Kolikor jaz vem, ga noben organ nikoli ni obravnaval in ga ni verificiral. Jaz lahko domnevam, zakaj je temu tako, ampak navajam dejstva. Gre za dokument, ki ni verificiran. Ta dokument sem potem prevzel in to je tudi sestavni del primopredaje. In če se boste ukvarjali z orožjem, potem je potrebno stvari pogledati v paketu. Eno so navedbe o tem, kdaj naj bi šlo neko vozilo čez, čeprav iz tega ne boste nikdar razbrali, kaj naj bi vozilo, še manj pa po kakšnih cenah in kdo so bili kupci. Imate v bistvu samo registrirano, da je bilo izdano dovoljenje za prehod državne meje za toliko in toliko vozil.

Drugo pa je to poročilo, ki pa je daljše, in ki ima neke priloge in kosovnice. Te kosovnice imajo tudi cene in zmnožek kosov in cene za kos, vam da znesek in obseg trgovine. Mi smo se lotili rekonstrukcije teh stvari in seveda zelo hitro ugotovili, da so cene izrazito nerealne, da ne držijo in moja ocena je, da se je gospod obrambni minister potrudil in je v znesek, ki ga je omogočila vrednost kompenzacije v nafti, skušal stlačiti količine tega orožja in temu prilagoditi cene. Kajti tisti primeri dokumentacije, ki so vsebovali tudi ceno so pokazali, da so bile cene znatno višje. Edino ena

11. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): cena je več ali manj konstrantna, to je cena naboja, to je pol nemške marke, to se je pojavljalo povsod. Če pa boste ta dokument, ki sem vam ga oziroma sem

izročil predsedniku državnega zbora, on pa potem v moji prisotnosti vam naprej, primerjali s cenami, ki jih navaja Janez Janša v poročilu, se boste lahko čudili. Jaz se nisem čudil, ker pri trgovini z orožjem nisem sodeloval, sem pa ta dokument dal prebrati najvišjim delavcem ministrstva za obrambo. Nekateri so odkrili, da je v tem poročilu tudi del njihovega dela, kar zadeva pravne okvire in podobno. Med tem ko pa tisti, ki so resnično trgovali z orožjem, so reagirali na zelo različne načine, zelo prizadeto in po prebiranju tega dokumenta sem vsakemu od njih uročil sklep, da so dolžni napisati svoje poročilo o trgovini z orožjem. To poročilo so napisali, mi ga vročili, jaz pa sem ga potem odstopil obveščevalno varnostni službi v nadaljno obdelavo in preiskavo. Tako so nekateri delavci z vrha obveščevalno varnostne službe govorili o zneskih, o količinah gotovine, ki so jo zbrali, povedali kdo je gotovino prevzemal, kdo je vodil evidenco, kdo jo je hranil in tako naprej. Tako, da na podlagi vseh teh pričevanj sem ocenil, da je to poročilo izrazito nekorektno, zato sem se v končni fazi zatekel tudi k pisanju tega pisma in prosil ministra za sodelovanje, ki pa je bil, kot ste sami slišali, izrazito nekooperativen.

Gre seveda za več načinov. Šlo je tudi za preprodajo. To je pa posebna zgodba. Te isti kupci, ki so bili v zvezi z dokumentom, ki sem ga vročil predsedniku državnega zbora v ministrstvu za obrambo, so prišli tudi drugič. Ponovno, v prepričanju, da je orožje mogoče dobiti za isto ceno. In navajam vam primer: protiletalska raketa je bila v prvem primeru prodana po 5-kratni ceni v primerjavi s ceno, ki jo navaja Janez Janša. V drugem primeru, ki se je zgodil manj kot mesec dni po prvem nakupu, je Andrej Lovšin ponudil ceno 70 tisoč mark za eno raketo brez lanserja, kar je 14-kratna cena v primerjavi s ceno, ki je navedena v poročilu Janeza Janša. Vsa korespondenca, ki je potekala med kupci in njihovimi nadrejenimi, je potekala preko faksov v obveščevalno, takratnem varnostnem organu ministrstva za obrambo in je tudi sestavni del tistih dokumentov. Andrej Lovšin je lastnoročno in ta dokument tudi obstoji, zniževal cene, določal nove cene in njegov rokopis o tem tudi obstoji. In o tem so tudi obveščali svoje nadrejene. Skratka, gre za celovito zgodbo, ki vse dosedanje izjave, tako gospoda Janše kot tudi gospoda Andreja Lovšina postavlja tja, kamor sodijo, na laž. Torej navedbe, ki jih ves čas že leta ponavljajo v javnosti, so neprimerne. Zato še enkrat povem, sklicevanje na moralo s strani gospoda Janeza Janše je izrazito neprimerno in nekorektno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa za to. Jaz bi samo glede na zapisnika povedal to, da sedajle vem približno, za katere dokumente gre, ki ste jih povedali. In moram povedati, da smo se jih mi šli, vsaj tukajle sedeči skoraj večinoma, ogledati na Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Vi ste želeli nekaj besed ne.

556

POLONCA DOBRAJC: Glede na to, da sem članica še druge komisije, ali bi lahko dva, tri vprašanja postavila potem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Lahko prej ja.

POLONCA DOBRAJC: Gospod Kacin! Prej ste omenili direk..., mislim da je bil direktor, drugače me popravite, varnostnega organa ministrstva za obrambo, gospoda Lovšina. Ali vam je mogoče znana, na podlagi kakšnih pooblastil in pristojnosti je varnosti organ ministrstva za obrambo bil vpleten oziroma opravlja trgovino z orožjem?

JELKO KACIN: To se je dogajalo po pooblastilu takratnega ministra za obrambo Janeza Janše. Ne znam pa vam odgovoriti, na kakšno zakonsko podlago je oprl to pooblastilo.

POLONCA DOBRAJC: Obstaja o tem pismen dokument ali samo ustno pooblastilo?

JELKO KACIN: Sam takega pooblastila nisem videl. Tudi nisem prepričan, da je bil kadarkoli izdan. Verjamem pa, da se tako velikega obsega trgovine obveščevalno varnostna služba na svojo roko ne bi mogla lotiti. Mislim, da bi bil tak očitek Andreju Lovšinu, da je delal na svojo roko, brez vednosti ministra neprimeren. Kajti tudi iz njegove izjave, ki sem jo prebral jasno izhaja, da je vso evidenco vodil Janez Janša. Da je Janez Janša odobril tudi posamezno dobavo in v okviru dobave tudi posamezno ceno. Stvari so se dogajale z njegovo vednostjo. In zato Andrej Lovšin takrat avgusta 1994 večkrat ponovi, vso dokumentacijo je vodil Janez Janša in to svojo izjavo tudi podpiše.

POLONCA DOBRAJC: Vendar glede na dejstvo, da obstaja druga uprava, to je uprava za logistiko; glede na dejstvo, da je tudi pod vašim ministrovanjem to, vaše ministrstvo imela svoje računovodstvo, tako kot ministrstvo za notranje zadeve, za razliko od drugih ministrstev, bi bilo logično pričakovati na organizacijsko strukturo ministrstva, da bi trgovino opravljala logistika in pa preko računovodstva. Ali pravilno sklepam?

JELKO KACIN: Pravilno sklepate. Materialni del trgovine, se pravi odgovarjanje na povpraševanja in pripravljanje podlag, na podlagi katerih se je ugodilo ali pa ne kupcu, je pripravila logistika. Ta je po odobritvi Andreja Lovšina ali ministra Janeza Janše, tudi poskrbela za izdajo orožja in seveda tudi za vstop kupca in njegovih vozil v posamezna skladišča in seveda na koncu tudi naložila to zadevo oziroma vso opremo, orožje na vozila. Medtem, ko je nadaljni del

posla, predhodni, se pravi prevzem gotovine kot plačilo in organizacijo prehoda državne meje v sodelovanju z drugimi organi slovenske države, pa vodila obveščevalno varnostna služba ministrstva za obrambo v podobi gospoda Andreja Lovšina osebno. Delavci ministrstva za obrambo trdijo, da je to delal sam osebno, in da nikogar ni pooblastil, da bi orgiral oziroma koordiniral prehod preko državne meje. 557

POLONCA DOBRAJC: Vam je znano mogoče, s kom je oziroma, če vam je bilo povedano in kdo vam je povedal, kdo je bila kontaktna oseba v ministrstvu za notranje zadeve, kajti vemo, da je lahko samo ministrstvo za notranje zadeve lahko odprlo državno mejo.

JELKO KACIN: Ta hip se ne spomnim imena, moral bom pomisliti.

POLONCA DOBRAJC: Gospod Kacin, samo še to. Ko ste bili minister, ste imeli, je bil, ste morali podpisovati letna poročila o delu za leto 1994 in sicer varnostnega organa ministrstva za obrambo. Potem po letu 1995 pa obveščevalno varnostne službe. Ali vam je kaj znano, se spomnite, je v teh poročilih omenjeno delo, najprej varnostnega organa ministrstva za obrambo, potem pa OVS-a o aktivnostih in o zaključkih, ki jih je moralo pač dobiti v zvezi s trgovino z orožjem. Gre za obveščanje komisije za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb. Glede na vaše pričevanje, uro in pol dolgo, predvidevam da se je OVS kar večino časa ukvarjal z odkrivanjem kaznivih dejanj, to je tudi iz njihove pristojnosti, prav tako je bilo v pristojnosti prejšnjega VOM-a, saj gre za isti organ. In sedaj me zanima, če vam je kaj znano, v kakšnem obsegu je bilo to sporočeno pač komisiji za nadzor nad delom varnostnih in obveščevalnih služb. Hvala.

JELKO KACIN: Komisijo za nadzor varnostnih obveščevalnih služb je takrat vodil dr. Bučar. Mislim, da sam nisem bil nikoli povabljen na to komisijo, ker je bil predstojnik te službe gospod Miklavčič in je komisija želela z njim samim opraviti razgovor v zvezi s tem.

Kar zadeva delo VOMO in OVS v mojem mandatu, je finančno poslovanje te službe sestavni del poslovanja ministrstva za obrambo. Tudi, ko gre za finančne načrte te službe, je to komisija pristojna za nadzor obravnavala. Zato je, kot ilustracijo vam povem, ta komisija tudi ugotovila in kot sklep sprejela zavezo, da je nujen nakup elektronske opreme za potrebe obveščevalno varnostne službe, ki smo jo potem vključili tudi v TRP-je. To pripovedujem zato, ker sta tukaj dva gospoda, ki sta vztrajala na interpelaciji in veliko govorita o kosovnicah, v prvotni kosovnici, ki je bila podlaga za uresničenje temeljnih razvojnih programov, ni bila nikoli omenjena takratna služba, VOMO ali OVS, pač pa smo na podlagi

sklepa komisije za nadzor tudi to področje vključili in oprema in kombi, ki je sedaj na Hrvaškem, je bil kupljen iz naslova temeljnih razvojnih programov na podlagi sklepa komisije za nadzor.

To, kar me vi sprašujete. Obveščevalno varnostna služba, kolikor se jaz spomnim, ni v mojem mandatu našla gotovine, ki bi jo lahko potem v zaključnem računu dodala kot sredstva, s katerimi razpolaga. Ne. Pač pa je na podlagi preiskave ugotovila, da je v njeni posesti cela vrsta različne opreme, za katero ne obstojijo dokumente, finančni ali materialni...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Hvalica! Seja je zaprta za javnost. ... (Pogovor med seboj) ...

JELKO KACIN: Torej, obveščevalno varnostna služba je opravila inventuro svojega imetja, odkrila veliko opreme, za katero ni bilo ne materialnih listov ne računov. Potem to zadevo seštela in ugotovila, da gre za opremo, ki je bila kupljena na podlagi

12. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): gotovinskega poslovanja in gotovinskega plačila orožja in vojaške opreme, ki je bilo prodano Hrvaški in Bosni in Hercegovini. Kajti delavci obveščevalno varnostne službe so natančno pojasnili, kje so to opremo prevzeli, na kakšen način so jo pripeljali v državo in jo na tej podlagi tudi pripravila in na tožilstvo posredovalo ovadbo zoper takratnega predstojnika VOMO. Torej to je bila ocena, koliko je ta oprema vredna in ta podatek je na voljo in tudi na tožilstvu je mogoče v spisu te zadeve upogledati. Ampak, če me sprašujete ali je v zaključen račun bil dodan znesek, o katerem sedaj govorim, mislim da to ni bilo tako.

POLONCA DOBRAJC: Ne. Sploh ne sprašujem o zaključnem računu, temveč o delu OVS-a in prej VOMA in sicer v zvezi z odkrivanjem kaznivih dejanj, kajti trgovina z orožjem, brez upoštevanja zakona je kaznivo dejanje. OVS in prej VOMO so imeli oziroma organ ima pooblastila za odkrivanje kaznivih dejanj v ministrstvu za obrambo. To je ena izmed njegovih treh nalog po zakonu o obrambi. Vprašala sem vas, ali se spomnite ali je v letnem poročilu za delo VOMA za leto 1994 in v letnem poročilu o delu OVS-a za leto 1995 in 1996 napisana dejavnost OVS-a, o kateri ste vi prej govorili. Ker vi ste govorili, da ste naložili šesti upravi, kaj mora narediti in ovadba. Ali vam je znano, ali to vsebuje letno poročilo o delu obveščevalno varnostne službe?

JELKO KACIN: Mislim, da, ne morem pa trditi zagotovo. Ali drugače povedano, moralo bi biti. Ker je šlo za kazniva dejanja, vam pripovedujem, da je obveščevalno varnostna služba

559

ta kazniva dejanja odkrivala in dajala naprej na tožilstvo tudi poročila in ovadbe in pri odkrivanju teh kaznivih dejanj so delovala tudi z drugimi za to pristojnimi službami, predvsem z ministrstvom za notranje zadeve, kajti nekatere osebe katerih dejanja so preiskovali, takrat niso bile več vojaške osebe in je to presegalo pooblastila službe, za katero sprašujete in je bilo mogoče taka kazniva dejanja odkrivati samo v sodelovanju s tistimi službami, ki so imele pooblastilo za preiskovanje takih dejanj v primeru civilnih oseb.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa kolegica Dobrajčeva. Gospod Jože Zagožen.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Proceduralno sem hotel vprašati. Ali je to, ... nisem zamudil in razumem, da vse to kar sem slišal, se nanaša na Ložnico.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Trgovanje z orožjem na splošno.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Na Ložnico ali na splošno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Na splošno, trgovanje z orožjem. V tem kontekstu...

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Potem se lahko tukaj na splošno govori o trgovini z orožjem.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Lahko postavite vprašanje, priča pa glede s svojim pooblastilom lahko odgovori ali ne. Jaz vas pri tem ne bom omejeval.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Saj ne bom na splošno govoril, ker se bom držal odloka. Samo dva, tri vprašanja bi postavil gospodu Kacinu.

Prvo. On je dejal, da je tisto pismo, svoj odgovor gospodu Janši arhiviral v VOMU. Zakaj ne v kabinetu ministra? To mi ni jasno, ker to, kar minister pošilja, se v njegovem kabinetu arhivira. To je prvo vprašanje.

JELKO KACIN: Zato, ker je to sestavni del trgovine z orožjem. Vso preiskavo v zvezi s trgovino z orožjem je vodil varnostni organ ministrstva za obrambo oziroma kasneje obveščevalno varnostna služba ministrstva za obrambo. Zato sem tej službi tudi poročilo o orožju oziroma primopredajno poročilo izročil v hrambo. Naj povem, da tega dokumenta, o katerem smo se prej pogovarjali, v arhivu ministra Janeza Janše ni bilo. Ta dokument ni bil nikjer arhiviran, ni bil nikjer verificiran in ni obstajal. Zgodil ali rodil v natisnjeni obliki se je šele po oziroma ob primopredaji. In jaz sem ga takrat prevzel, sem ga nekajkrat prebral in proučil, potem pa dal v hrambo obveščevalno varnostni službi

in ta dokument se v vseh teh letih nikoli niti v najmanjšem delu ni pojavil nikjer v javnosti, kar pomeni, da ga je služba vredu varovala. Zato pravim, da sem to korespondenco z gospodom Janšo v celoti odstopil obveščevalno varnostni službi in jo ona hrani, ker se nanaša na trgovino z orožjem. Nanaša se - vi ste zamudil uvodni del - na tako imenovano elektronsko opremo. Elektronska oprema pa je bila oprema obveščevalno varnostne službe in tudi drugi del vprašanj se je nanašal na trgovino z orožjem. Vsa pisma pa se sklicujejo na zadnjo izjavo Andreja Lovšina v zvezi s tem. In ker je Andrej Lovšin tudi bil predstojnik varnostnega organa ministrstva za obrambo v tistem obdobju, so vsi dokumenti v obveščevalno varnostni službi.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Hvala lepa. Potem drugo vprašanje. Bil je govor o neki osebi, če sem prav razumel, s strani kupcev ali nekaj podobnega, ki je niste z imenom imenoval. Ne vem, zakaj ne bi pred to komisijo z imenom in priimkom imenoval. Ali je to skrivnost ta oseba, da ne bi komisija smela izvedeti ali kaj, da ni bila imenovana.

JELKO KACIN: Komisija se lahko pozanima za ime te osebe in se bo pač odločala, kaj bo z njo ravnala v naprej. Iz gradiva, ki sem ga izročil gospodu Podobniku, je več kot očitno, kdo ta oseba je.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: In še eno vprašanje. Bilo je tudi rečeno, podrobnosti zabeležke, ki jo je napravil gospod Režek, če sem prav razumel, kot glavni preiskovalec, da podrobnosti te zabeležke tudi nimate tukaj, povedati ali je kaj takega, kar ne bi smela ta komisija vedeti o tej zabeležki?

JELKO KACIN: Ne. Jaz mislim, da bi komisija morala vedeti vse, kaj je o tej zabeležki. Pač svetujem, da si to zabeležko pridobite in si jo preberete. V kolikor bi bilo mogoče, bi jo z veseljem prebral tudi jaz, ker je še nisem nikdar prebral. Bil sem samo obveščen, da je narejena in kaj vsebuje. Hvala.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: In še to. Ko sem pozorno poslušal to vsebino, ne vem, o vsem tem, kar ste govoril, morajo gotovo biti tudi neki dokumenti, kot osnova temu, kar ste govoril. Z imeni, priimki in s podpisi. Kajti jaz sem slišal marsikaj, tudi drugače, kot ste vi sedaj tukaj govoril, od ljudi, ki so tam bili. Tako, da jaz mislim, da bi komisija morala dobiti dokumente, z imeni, priimki in s podpisi, konkretnih ljudi, ki so pri tem sodelovali, kajti to, kar je...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali lahko konkretno poveste, da lahko potem sklep formuliramo.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Ne, ne. Tukaj skozi, ne znam sedaj ponoviti, ampak skozi ves ta tekst je bilo kup enih trditev, kaj vse se je dogajalo, ampak gospod Kacin kot minister je to, ni bil takrat tam, je to slišal od drugih in sedaj za vsako trditev posebej bi moralo biti znano, kdo jo je izrekel, kdaj in da s podpisom stoji za tem, da jo je res izrekel. Ker imam občutek, da je bilo tudi malo literarnega tukaj pri tem, kar sem prej poslušal. In če gre za literaturo, je to drugo, če pa je to dokumentirana zadeva; tudi tista pisma, ki ste jih brali, je bilo nekaj literature. Skratka, potrebno je po moji oceni za vsako trditev imeti tudi pisni dokaz. Pisna pa je lahko tudi izjava osebe, ki se podpiše pod to, kajti tukaj je bilo izrečenih kar precej dostejših obtožb, ni pa bil dan na mizo nobeden dokument, ki bi podkrepil te odločbe.

561

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi predlagate, da bi si vse te dokumente, ker nam nočejo dati, sprejeli sklep, šla komisija ogledati, recimo predlagam, v torek zjutraj ob 8. uri na ministrstvo za obrambo, bom jaz, če je to sklep vseh nas tukajle, bom te dokumente nekako poskušal, dobil, si gremo ogledati in potem od njih tam na licu mesta zahtevam, kaj je za nas pomembno. Jaz lahko te reči dobim. Če tak sklep potrdite, bom jaz kot predsednik tega, ustrezne korake pač naredil.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Ja, vsekakor. Jaz mislim takole; tukaj je bilo en kup trditev navedenih, lahko jih tudi, sem si jih pisal, jih lahko tudi prekonsoliram in tudi vi po magnetogramu in za vsako trditev posebej je potrebno ugotoviti ali...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Vi ste dali, pogledajte, to proceduralno, drugače pa je zaslišanje. Mislim, da se ne pogovarjamo. Vi zaslišujete njega. To je vaš predlog, ki vam ga bom odgovoril, minister ...

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Ja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Izvolite gospod minister.

JELKO KACIN: Nisem razumel gospod Zagožen. Ste me kaj vprašali, bi radi kak odgovor, pa vas prosim, da formulirate vprašanje. To sem razumel kot vaše razmišljanje, ne pa kot vprašanje meni.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Vprašanje sem vam že prej postavil, tista ki mi niso bila jasna iz vaše strani, konkretna. Sem pa dal proceduralni predlog, zato ker moje poznavanje, saj enega dela, ki sem ga slišal od ljudi, ki so bili tam zraven, se bistveno razlikuje od tega, ker ste vi govoril. Zato je potrebno imeti dokument, ki ga bo oseba podpisala in bo potrjevala vašo trditev.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Izvolite minister.

562

JELKO KACIN: Ja. Torej ministrstvo za obrambo je zelo razvejana institucija. To zagotovo vi dobro veste, in zagotovo se tam dogaja marsikaj. Kolikor jaz razumem gospod Zagožen, je predmet te komisije, preiskava nedovoljene trgovine z orožjem v Ložnici. Torej, na to vam odgovorim naslednje. Jaz nisem bil minister za Ložnico. Bil sem minister za obrambo. In lahko vam govorim o tem, kako se opravlja funkcija ministra za obrambo, tako kot vi niste bil direktor logistike za Ložnico, ampak ste bil direktor logistike. In dobre veste, da vas zanima število uniform, ki so na voljo, ne pa njihova distribucija po posameznih skladiščih. Zato je ta okvir preiskave odštekano sprejet. To vi veste od vsega začetka. Tako se ne vodi nobena evidenca.

Jaz se pa seveda z vami strinjam, da je na ministrstvu za obrambo tudi cela vrsta zelo korektnih in zelo profesionalnih zgodb. Rad bi poudaril, da ko govorimo o trgovini z orožjem, je to več plasten pojem, in da tisto o čemer mi sedaj govorimo, je tisto, kar je pri tem sporno, ne pa tisto, kar pri tem ni sporno. Zato ne govorimo o nakupih orožja za potrebe Slovenske vojske, vsaj tako jaz razumem, ampak me sprašujete o prodaji orožja. In konkretno vprašanje je bilo o Ložnici, kdo je prodajal to orožje, po kakšnih cenah in kako naprej. Zato vam jaz na ta zelo konkretna vprašanja zelo težko odgovorim. Tudi preiskava v ministrstvu za obrambo se ni vodila o Ložnici, ampak se je vodila o trgovini orožja. In tudi

13. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): kadarkoli je prišel katerikoli kupec, ni šel v Ložnico, ampak je šel po skladiščih teritorialne obrambe in tam nabiral posamezne artikle, dokler ni izpolnil odobreno kvoto in jo potem tudi odpeljal. Zato gospodje, me seveda čudi, da se vi ves čas omejujete v neko slepo črevo, ki seveda ne pelje nikamor. Gospod Peterle je bil predsednik Vlade Republike Slovenije in točno ve, kako vlada funkcionira in kako delajo posamezni resorji. Zato pravim, bi veljalo priporočiti komisiji, da se uokviri na način, da bo lahko kam prišla, ne pa, da se ukvarja sama s seboj, kar po nepotrebnem počne. Ampak to bi rad sedaj posebej poudaril gospod Zagožen. Če prav razumem gospoda predsednika in vse, ki me sprašujete; sprašujete me o problematičnih stvareh, ne o tistem, kar je korektno in jasno in transparentno. Zato bi pričakoval zelo konkretna vprašanja in v okviru svojih sposobnosti in vedenj sem vam pripravljen nanje tudi odgovoriti, ker sem to tudi dolžan storiti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Gospod Zagožen! Do konca.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Na primer, tukaj so bile kvalifikacije, da je šlo za kazniva dejanja. Ni pa bilo ponujenega nobenega dokaza.

JELKO KACIN: Gospod Zagožen! Predlagam, da se vidva z gospo Polonco Dobrajc dogovorita, kaj ti rada. Ona me je spraševala o preiskovanju kaznivih dejanj in jaz sem ji na njeno vprašanje odgovoril. Rekel sem, da je obveščevalno varnostna služba preiskovala nekatera kazniva dejanja, in da je v zvezi s tem dala tudi ovadbe. Kaznivo dejanje nedovoljene trgovine z orožjem je preiskovala in v zvezi s tem dala ovadbe. Tudi kaznivo dejanje uničenje uradnih listin je preiskovala in v zvezi s tem je dala ovadbe. Zato še enkrat odgovorim, šlo je za kazniva dejanja. Obveščevalno varnostna služba je v okviru svojih pooblastil to tako kvalificirala in temu primerno ravnala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Zagožen.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Po tem kar ste povedali, je lahko šlo za sum kaznivih dejanj. Kajti, če so bile dane ovadbe, jih je v teh letih moralo tudi sodišče o njih razsoditi.

JELKO KACIN: Ovadbe gospod Zagožen se ne dajo na sodišče. Dajo se preiskovalnim organom oziroma organom pregona. Ovadbe gredo na tožilstvo in do tja so zagotovo prišle. Katere, koliko, kdaj, v zvezi s čim, pa ni stvar ministra za obrambo, kajti minister za obrambo nima pooblastil za preiskovalna dejanja. Preiskovalna dejanja v predkazenskem postopku opravlja za to pooblaščen organ ministrstva za obrambo, zato so vse ovadbe pripravljene, podpisane in vložene s strani direktorja obveščevalno varnostne službe, ki je edini pooblaščen za to. Zato, v kolikor vas zanima, proti komu, zakaj itn., lahko to povprašate takratnega direktorja obveščevalno varnostne službe. Jaz vam pa na to zelo težko odgovorim ali pa bi se moral o tem predhodno pozanimati pri njem, kajti tudi on sedaj ni več direktor in je to predvsem stvar preizkušanja spomina. Mislim pa, da je najlažje, če to vprašate ministrstvo za obrambo, ki vam je pa dolžno odgovoriti in vas ne pozvati, da si to pridete tja pogledati, ampak vam je dolžno to dostaviti.

In sedaj bi na del vprašanja še rekel. Čudi me gospod predsednik, da hodite dokumente, ki nimajo nobene oznake zaupnosti, kot zaupne gledati na ministrstvo za obrambo, jaz pa sem to zadevo dobil iz tujine, brez kakršnihkoli težav in sem jih dal tudi overiti pri notarju v tujini in vam jih tako tudi izročil. Kar pomeni, da obstoji najmanj en izvod teh dokumentov pri imetniku teh dokumentov, da obstoji še en izvod

pri notarju, kjer je to overjeno, in da zagotovo obstoji še en izvod v organih ministrstva za obrambo sosednje države, ki to zadevo hrani in pravzaprav dokazuje o tem, da oni vse to imajo. Vsi ti to imajo, vi pa tega nimate in niste vredni zaupanja, da bi to dobili v hrambo. Vas ne razumem gospodje. Tukaj je nekdanji predsednik vlade, pa se spušča na tak nivo, tukaj je nekdanji direktor logistike, pa pristaja na obravnavo in tak tretma. Jaz tega preprosto gospod predsednik, ne razumem. In jaz v vaši komisiji zagotovo tudi minuto ne bi želel sodelovati ob takem tretmanu s strani Vlade Republike Slovenije.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. To je vaša politična ocena. Dr. Zagožen.

DR. FRANC ZAGOŽEN: Vprašanje. Poglejte, prej ste rekli, da so bile te ovadbe dane tožilstvu. Od tega pa je šest let. In sedaj, če bi bile te ovadbe utemeljene, če bi bili zadaj stvarni dokazi za to, bi tožilstvo gotovo to moralo dati po službeni dolžnosti naprej in stvar bi se že na sodišču odvijala. In vas sprašujem; ali mislite, da so bili, ki ste poznali tiste zapisnike, ko so ti vam pisali poročila? Ali mislite, da so bili, da je bilo dovolj stvarnih dokazov z izjavami, da bi tožilstvo to le moralo dati potem naprej na sodišče.

JELKO KACIN: Ja. Mislim, da je bilo več kot dovolj dokazov. V kolikor takih dokazov ne bi bilo dovolj, bi bilo tožilstvo dolžno zahtevati dopolnitev ovadb in potem o tem presojudati. Zakaj tožilstvo ni tako ravnalo, ne vem.

Kar pa zadeva ta vprašanja. Poglejte gospod Zagožen. Jaz sem vaš kolega tukaj v parlamentu že tri leta in doslej me nihče v zvezi s tem ni nič vprašal in jaz to ne bi očitil tistim, ki me niso vprašali. Konec koncev smo se šli sedaj interpelacijo in je gospod Janez Janša šele sedaj, prvič javno priznal, da je obstajal dogovor, da obresti ne gredo v zakon. Pa ste kljub temu leta in leta trdili drugače in še med samo interpelacijo ste govorili o tem, da to ni mogoče. Pa je potem on za govornico povedal, da je bil dogovor drugačen. Zato gospod Zagožen, se mi zdi tako vprašanje brezpredmetno. Če bo tožilstvo ugotovilo, da je potrebna obnova postopka, bodo ta postopek obnovili in, jaz ne bi tukaj hotel prejudicirati. To ne govori nič o kvaliteti ovadb. Govori samo o tem, kako je ravnalo tožilstvo in je pač tožilstvo svoje odločitve sooči samo s seboj.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Gospod Ribičič.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Uvodoma bi prosil, gospod predsednik. Rad bi postavil nekaj vprašanj, lepo pa prosim, da bi... Imam nekaj izkušenj z našimi sodišči, v zadnjem času tudi na

mednarodni ravni z mednarodnim sodiščem bivše Jugoslavije v Haagu in moram reči, da se tukaj stvari dogajajo, ki niso v skladu z dnevnim redom. Ker je zaslišanje prič; jaz bom postavil vprašana in bi rad kratke odgovore, ne da tukaj prihaja do tega, da se spreminja dnevni red v razpravo o tem, ali je smiselno in kako naj dela in ali dobro delata. Komisija, to tudi veste ne.

Prvo moje vprašanje, če ga smem zastaviti gospod predsednik?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, izvolite.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Je vprašanje, se nanaša na postopek, ki ga je gospod Kacin tukaj zelo natančno opisal. Sedaj, vprašanje je malo podobno temu, kar je dr. Zagožen prej spraševal. Mene zanima, na podlagi katerih podatkov pričevanjem dokumentov, je priča prišla do sklepa, da je ravno ta postopek tisti postopek, ki se je dejansko dogajal tudi v praksi. Vprašanje je pač zato, da bom vedel, koliko verodostojnosti lahko na podlagi tega pričevanja dajemo temu postopku, pri katerem priča ni neposredno sodelovala, ampak je na podlagi poznejših dokumentov in pričevanj prišla do tega. Skratka, zanima me, katera so ta pričevanja, dokumenti in drugi elementi, druge osnove za to, da je priča prišla, da se je ravno ta postopek, ki ga je tukaj natančno opisala, dogajal, torej nakupu orožja.

JELKO KACIN: Gospod Ribičič! Pri opravljanju funkcij ministra za obrambo, sem se soočil s pomanjkanjem dejstev, s pomanjkanjem materialne in finančne evidence o teh in takih poslih. Zato sem z odredbo ministra oziroma v obliki sklepa naložil posameznim delavcem ministrstva za obrambo, da v pisni obliki pojasnijo, kako je ta trgovina potekala. Delavci so bili dolžni v skladu s sklepom, kjer so morali podpisati vročilnico in je bil določen rok, do kdaj morajo to narediti, ta pričevanja tudi v pisni obliki, lastnoročno pripravili in podpisali. Na podlagi teh njihovih pričevanj sklepam, da je to tako. Ta pričevanja sem potem v pisni obliki odstopil obveščevalno varnostni službi v osebi direktorja obveščevalno varnostne službe, da je potem on nadaljeval preverjanje teh navedb pri drugih delavcih. In se je potem število teh ljudi, ki so bili povprašani o tem in so izpovedali svoje vedenje, močno povečalo. Na podlagi teh izpovedi, so bile pridobljene nekatere listine in ta je ena od takih, ki jasno govori o tem, kdo je na takšnem formularju pisal prvi del tega dokumenta. In vse se, kdo je na takem formularju pisal drugi del dokumenta.

Vi ste, kolikor sem obveščen iz medijev, zaslišali že kar nekaj delavcev ministrstva za obrambo in se pri teh svojih zaslišanjih napredovali proti piramidalnemu vrhu obveščevalno varnostne službe. Jaz sem začel svojo razpravo na samem vrhu obveščevalno varnostne službe v času, ko je ta trgovina

566
potekala. Zato sem dal odredbo gospodu Pajnkiherju, ki je takrat vodil obveščevalni sektor in je najbolj operativno te stvari tudi delal in tam je v pisni izjavi, ki sem jo odstopil naprej, jasno povedal, da gre za, po njegovem vedenju, 60 milijonov mark gotovine. Toliko je on pripravljen pisno podpisati. Drugi je bil gospod direktor oziroma vodja protiobveščevalnega oddelka, ki pa je protiobveščevalno pokrival vse te dejavnosti, skrbel za protiobveščevalno zaščito posameznih transportov, je pri tem tudi sodeloval. Njegov znesek je bil, če se pravilno spomnim, 40 milijonov nemških mark. Gospod Mate Drago, ki je operativno delal vse te posle in je po nalogu ministra spremljal prve nakupe, iz Singapurja, fizično od kontejnerjev se je dal peljati skozi Indijski ocen, Rdeče morje, po kopnem skozi Izrael in naprej do Kopra, je navedel zelo natančno številko, po njegovem 42 milijonov mark ob selitvi iz Župančičeve na Krdeljevo ploščad. Vsa ta pričevanja sem jaz v opravljanju, pri opravljanju svoje funkcije prejel in jih odstopil naprej in morajo biti na voljo vam, preiskovalcem, v kolikor jih boste potrebovali in se nanje sklicevali. Zagotovo pa so tudi pisne zabeleške nadaljevanja te preiskave, ko so se te iste osebe in druge, pogovarjale s tistim delom uslužbencem obveščevalno varnostne službe, ki so opravljali preiskavo. Torej, mislim da sem vam navedel nekaj elementov, na podlagi katerih trdim, kaj sem pri svojem opravljanju funkcije ugotovil in to lahko sedaj delim z vami.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

14. TRAK: (NŽ)

DR. CIRIL RIBIČIČ: Točno to sem hotel. Lahko zastavim drugo vprašanje?

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ja.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Drugo vprašanje. Jaz sem, nisem govoril o obsegu, ampak o postopku, kako je tekla trgovina z orožjem. Ali lahko po vaši oceni in glede na poznavanje predpisov, ki so veljali v času trgovine z orožjem, s tem, da me zanima samo od osamosvajanja naprej, pa do leta, do takrat, ko ste prevzeli funkcijo obrambnega ministra; kolikšen del tega postopka oziroma v kakšni meri je ta postopek bil pokrit z veljavnimi predpisi. Se pravi, da je takrat bil legalen, skladen z veljavno zakonodajo na ozemlju Republike Slovenije.

JELKO KACIN: Gospod Ribičič, sedaj ste mi zastavil zahtevno vprašanje, in če bova to stvar razpredala kot legalista, daleč ne bova prišla.

Ko je bila Slovenija del SFRJ, je Beograd razlagal, da je vsak nakup orožja izven Jugoslavije kaznivo dejanje in

nezakonito početje. Mi pa smo dokazovali, da temu ni tako. Zato vam še enkrat povem, da je, če se tako pogovarjamo, do osamosvojitve šlo samo za nakupe orožja na tujem. Mi nismo nič prodajali, vsaj jaz se tega ne spomnim, pa tudi gospod Peterle verjetno ne. Nikoli nismo ničesar prodajali, smo samo kupovali posamezne kose in vrste orožja. Tudi v času tromesečnega moratorija še ni šlo za kako...

DR. CIRIL RIBIČIČ: ... (Ni vključen.) ... Oprostite gospod predsednik. Jaz sem izrecno prosil, da se omeji odgovor od osamosvojitve naprej, da me ne zanima ...

JELKO KACIN: Kateri datum je za vas osamosvojitvev. Razglasitev ali konec moratorija.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Jaz bi vzel odhod zadnjega vojaka JLA iz Kopra.

JELKO KACIN: Po 26. oktobru 1991, je Republika Slovenija kot suverena država, prodajala orožje, pomagala svoji sosedu in naslednji državi in je v zvezi s tem, kolikor jaz vem, imela tudi nekatere sklepe izvršnih organov te države, ki so ji to dovoljevali. Način, kako je to realizirala in cene, s katerimi je to prakticirala, pa je neko drugo vprašanje. Jaz vam lahko v zvezi s tem samo, lahko odgovorim, da iz sporočila, ki mi ga je natisnil Janez Janša izhaja, da Slovenija za gotovino ni prodajala orožja. Da je samo pomagala in plačilo dobila v naturalijah, v nafti. Da pa gotovinskih plačil ni sprejemala. Če bi bilo verjeti gospodu Janezu Janši, bi rekel, da je po bratskih cenah prodajala orožje in vojaško opremo. Po dokazih, ki pa smo jih dobili pri preiskavi, pa se je pokazalo, da je šlo za višje cene, da je šlo za prodajo za gotovino, da je šlo za prevzem te gotovine. Zakaj je gospod Janez Janša tako trgovino utajil, zakaj pravi, da je ni bilo, čeprav je bila. V kakšnem obsegu je bila in kam je ta gotovina šla, pa vam jaz ne morem odgovoriti, kajti gre za preiskavo, ki jo vodite vi. Mi smo delali rekonstrukcijo in lahko vam samo povem, da so za to pristojni organi, se pravi logistika, zelo natančno rekonstruirali vrste in količine orožja in po njihovi oceni je bilo vse orožje, ki ga je Slovenija prodala na Hrvaško in v Bosno in Hercegovino, vredno več kot 140 milijonov nemških mark. To so ugotovili zelo kvalificirani ljudje. Jaz sem tako oceno potreboval zato, da ne bi na začetku opravljanja svoje funkcije, brcal v prazno. Ko pa so mi povedali, da gre za tako velike količine, tako velike vrednosti, in ker so v pisni obliki nekateri te stvari izpovedali, da so prevzeli toliko in toliko gotovine, potem sem pa nekako prišel do spoznanja, da so imeli nekateri funkcionarji in delavci obveščevalno varnostne službe zmotno osnovno vedenje in so imeli težave s pojmi. Namreč, če oni dobijo gotovino v svoje roke, oni temu ne rečejo plačilo v

gotovini, ampak rečejo kompenzacija. Če so ta denar uporabili za nakup nekaj naprej, potem to vmesno fazo, ko oni sprejmejo denar in se odločijo za kaj ga bodo porabili, preskočijo in rečejo; tisti, ki je plačal, je preko nas vplačal naprej. To so bila spoznanja, ki so se dokazovala v praksi in so eno vmesno fazo preprosto preskočili. Tisti, ki so bili najožji sodelavci, so to tako pripovedovali.

Naj pa vam pri tej preiskavi povem tudi okvire, do kam sem jaz kot minister za obrambo lahko segel. Najvišji delavec obveščevalno varnostne službe, s katerim sem lahko uradno komuniciral, je bil takratni šef obveščevalne službe in takratni šef protiobveščevalne službe. Gospod Lovšin je takrat že odšel iz ministrstva za obrambo in jaz ga nisem mogel zasliševati. Povabil sem ga enkrat, da je prišel na prijateljski pogovor in takrat sta se Jelko Kacin in Andrej Lovšin o tem pomenkovala in to tudi zabeležila. Zato, da sem lahko na podlagi te zabeležke komuniciral naprej z drugo civilno osebo, to pa je bil nekdanji minister za obrambo. Jaz ministra za obrambo nisem mogel zasliševati in tudi nismo imeli nobenih pooblastil, da bi se z njim ukvarjali na tak način.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Spoštovani gospod predsednik! Jaz nimam pooblastila govoriti, ni moja stvar govoriti priči, jo prekiniti, ko mi odgovarja na vprašanja, druge stvari, ki jih nisem vprašal. Zaupam pač vaši oceni, da menite, da je tisto, kar se je priča namenila nam povedati, koristno za to preiskavo, čeprav ni odgovor na moje vprašanje.

Če sem prav razumel odgovor na moje vprašanje, ni bilo nobenega splošnega akta, ki bi urejal postopek nakupa oziroma prodaje orožja, ampak je bilo pa več posebnih, posamičnih sklepov državnih organov, ki so, na podlagi katerih je ta trgovina bila izvedena. Se pravi, sam postopek ni bil urejen z nobenim predpisom.

JELKO KACIN: Gospod Ribičič! Ta trgovina se je dogajala v času, ko jaz nisem bil minister. Kako je potekala, pa sem lahko ugotavljal iz izjav tistih, ki so pri tem sodelovali ali iz poročila, ki ga je natisnil Janez Janša takrat, ko sem jaz opravljal funkcijo ministra za obrambo. Predlagam vam, da si preberete to poročilo. V tem poročilu, gospod Ribičič, so s strani takratnega ministra navedene tudi pravne podlage za opravljanje posameznih dejanj v zvezi s trgovino z orožjem. Tako pravne podlage na podlagi obstoječe slovenske takratne zakonodaje kot tudi politični sklepi, ki so dajali pokritje za nekatere takratne prakse, tako kot si je to razložil takratni obrambni minister.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Izvolite.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Spoštovani gospod Kacin! Kot dobrega poznavalca tega postopka, vas sprašujem glede na različna mnenja o tem, kaj lahko dobimo od carine na tem področju. Kako je natančnejše tekel ta postopek. Ali je utemeljeno pričakovati, da bi lahko iz carinske dokumentacije, o kateri je danes druga priča govorila tudi pred to komisijo izvedeli kaj več ali ne? Skratka, ali je to odpiranje meje pomenilo pomenilo na obeh straneh in ne da bi se vodili postopki, in ne da bi bili izdelani in na razpolago dokumenti.

JELKO KACIN: Iz prakse v trgovini z orožjem izhaja, da se je carina odrekla opravljanju svoje funkcije in je takrat, ko je bila obveščena, da gre za trgovino z orožjem, ki je odobrena s strani za to pristojnih, odstopila od upravljanja carinskih formalnosti in carina lahko, po moji oceni, samo pove, kdaj in koliko vozil ni pregledala in nič več.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Se bom vzdržal komentarja o tem, ali je bilo to skladno s takratno veljavno zakonodajo ali ne. Imam naslednje konkretno vprašanje. Ali poznate gospod Kacin, kakšen primer, ko je prišlo do nakupa orožja v tujini zaradi prodaje orožja v tujino, konkretno na Hrvaško in v Bosno in Hercegovino?

JELKO KACIN: Da. Ne morem pa vam odgovoriti na vprašanje, koliko so plačali za to robo. Lahko samo povem, koliko so zahtevali zanj po tem, ko so jo prodajali naprej. Bili pa so tudi primeri, ko je dobavitelj podtaknil kupcu večjo količino opreme in orožja in potem že plačane opreme ni hotel plačati, dokler to orožje in ta oprema ni bila prodana naprej. Tudi to se je dogajalo in pri takem izsiljevanju sta bili vpleteni in prizadeti obe ministrstvi (ministrstvo za obrambo in ministrstvo za notranje zadeve).

DR. CIRIL RIBIČIČ: To vprašanje sem zato postavil, ker je iz enega dokumenta izhajalo, da ministrstvo za obrambo ni trgovalo z orožjem ali pa, da organi Slovenije niso trgovali z orožjem.

Še eno vprašanje imam podobne narave. Ali poznate kakšen primer in kakšen bi bil obseg teh primerov, ko je orožje samo prehajalo slovensko ozemlje? Se pravi, da naši organi niso bili vmešani v nakup in v prodajo orožja, ampak so samo omogočili tranzit tega orožja preko našega ozemlja z odpiranjem meja. Seveda to za nas ni interesantno, razen v primeru, če je res to, da se je del tega orožja zadržal za, da tako rečem, uslugo, ki jo je Slovenija naredila, ki je omogočila ta tranzit. Govorim o zgodbah, recimo 12 šleperjev, en šleper ostane itd.

JELKO KACIN: Obseg trgovine z orožjem je bil tako velik, da so se preiskovalci koncentrirali na nekatera ključna

vprašanja. Ključno vprašanje je bilo vprašanje kaznivih dejanj. Kdo je to počel, ali je za to imel pooblastilo, ali je kdo odtujil in uničil dokumentacijo, ali je kdo pri tem karkoli vzel zase in podobne stvari. Zato vam konkretnih primerov o tranzitu in o obračunavanju tranzitnih stroškov v naturalijah, če vas prav razumem, na to vprašanje ne morem odgovoriti.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ste menda dr. Ribičič malo prešli iz tega okvirja, ker mi govorimo o tem orožju, ki se je prodajalo iz viška teritorialne obrambe Republike Hrvaške.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Jaz sem to vprašanje zavestno postavil, kot tudi druga vprašanja. Vidim tudi tamle, gospod Peterle protestira, kaj gre za Ložnico in kaj ne gre za Ložnico. V tem konkretnem primeru gre za to, da če se je zadržalo del orožja, je to orožje zopet bilo potrebno prodajati naprej in so se stvari dogajale. Drugič, pa ta okvir trgovine z orožjem, je seveda pomemben tudi ko, presojava konkretno

15. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): zadevo. Zaradi tega sem ta vprašanja postavil in s tem naj bi tudi zaključil. Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Gospod Peterle.

ALOJZ PETERLE: Hvala lepa za besedo gospod predsednik. Pri vsej želji in volji, da resnica v zvezi z zadevo, ki jo preiskujemo, bi rad izrazil moje nasprotovanje oziroma bom rekel protest proti temu, da dopuščate kot voditelj tega dela, da smo hkrati o več točkah dnevnega reda, da nam priča docira tukaj s somatskimi izrazi kje smo in kako ne bomo nikamor prišli, ker to ni njegov posel in vas prosim, da uporabite avtoriteto oziroma formalno kompetenco, ki jo imate, da tega ne dopustite, in da smo mi tukaj v vlogi prič oziroma učencev, kar si je priča ne enkrat dovolila in je iz vsega skupaj naredila kavarno.

Torej, zadeva je zelo zanimiva. Namreč, mene; bom postavil nekaj konkretnih vprašanj. Nekaj časa sem pri spremljanju tega...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Peterle, smem samo nekaj povprašati. Namreč, gospod Kacin je omenil, da ste vi bili v določenih organih takrat, ko raziskujemo to reč, iz Ložnice. To se pravi v letih 1991 itn., in vas sprašujem v okviru 3. člena zakona o parlamentarni preiskavi - ena, dva, tri - če ste bili oseba, če ste bili odgovorna oseba v organu ali pa pravni osebi, katera dejavnost se sedajle preiskuje v času, na katerega se nanaša preiskava.

ALOJZ PETERLE: To bi mogli vi verjetno strokovno službo, 571
ki vam pomaga, ugotoviti...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Poprosil vas bi, če bi pregledali, zaradi tega, ker v kolikor je to res, potem bi vas moral jaz... Ne vem, boste vi; malo preglejte, pa mi potem prosim prihodnjič pač odgovorite...

ALOJZ PETERLE: Kdo sem jaz, verjetno veste, tudi kaj sem bil verjetno veste. Bil sem predsednik vlade nek čas, kasneje, nekaj časa zunanji minister. Verjetno vaša služba, ki vam strokovno pomaga, natančno ve, kaj je prav in kaj ni prav in če menite, da je kaj narobe, mi povejte. Torej jaz mislim, da ne bom ne vem kakšnih preiskav o sebi delal.

Sedaj bi pa rad vprašal tole. Iz dosedanjega poteka, sem razbiral nekaj časa, kot da je o vsem vedel samo Janša, ali še nekaj Andrej Lovšin. Sedaj slišim, da so številni ljudje pričali, sicer o različnih zneskih, da so vedeli ali ocenjevali, naj bi šlo za 60 milijonov nemških mark, za 40 ali 42. Skratka, ta pričevanja govorijo o številkah. Torej mene zanima, ali se to konča pri številkah ali so to ocene ali so bili to, bi rekel v relativno velikem številu ljudje, ki so šteli denar. Bi rekel kdo, kako so bili ti ljudje udeleženi v tem procedu in nič nisem doslej slišal, kam je ta denar šel. Ali o tem nihče nič ne ve? Torej, ve se za zneske oziroma govorilo se je o zneskih, nič pa ne vemo, kam je to šlo, kar je pa seveda najbolj zanimivo vprašanje pri tej zadevi. In bi želel vedeti ali je o teh pričevanjih, s katerimi se jaz nisem seznanil. Ali so sledi tudi v tej smeri? Moram reči, da mi ti podatki o vsej zadevi govorijo nekoliko drugače, kot na začetku, ko naj bi bilo to očitno tako, se je govorilo omejeno na eno ali dve osebi. To je eno vprašanje.

Drugo vprašanje. Zakaj gospod, takratni minister govori kar direktno o kaznivih dejanjih. Dejal je dobesedno "šlo je za kazniva dejanja". Torej zanima me, na kakšni podlagi je to sklenil. Meni bi se zdelo korektno, formalno prav govoriti o sumih za kazniva dejanja. In s tem seveda to, kar smo poslušali, so zame prejudici, ker ne poznam nobenega zaključenega postopka, o katerem bi komu - ne gre sedaj za imena - ampak pravim komu, dokazali to ali ono.

Jaz bi tole rekel, torej še na koncu še enkrat proceduralno. Če bo to teklo takole naprej, malo na splošno, malo na konkretno, malo dociranja, malo komisije, malo kavarne, bom razmislil ali sodelujem še o tej komisiji. Ker mene resnica zanima, me pa ne zanimajo metode, ki nas vodijo v razne druge terene, ki niso posel te komisije. Če je volja ali želja, da se razširi, naj se razširi, ampak dokler imamo pa delokrog jasno zamejen, pa prosim gospod predsednik, da vodite delo tako, da bomo v predmetu posla, ne pa na treh terenih hkrati.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Imate kakšno vprašanje priči?

572

ALOJZ PETERLE: Saj sem vprašal dve vprašanji.

PRESEDNIK RUDOLF MOGE: Ja, izvolite.

JELKO KACIN: Gospod Peterle! Najprej se opravičujem, ker sem moja spoznanja delil z vami in sem vam s tem obremenil. Moj namen nikakor ni bil, da bi vplival na predsednika ali kogarkoli od vas ali morda celo zmedel, da mi ne bi znali zastaviti vprašanje. Nasprotno. Želel sem vam pomagati v preiskavi in se za to opravičujem.

Vaša vprašanja o tem, zakaj govorim o kaznivem dejanju. Ponovim gospod Peterle, če prej niste slišali. Vaša kolegica Polonca Dobrajc je zastavila to vprašanje in zato še enkrat povem, za kakšna kazniva dejanja je šlo. Kajti pri teh kaznivih dejanjih se je mogoče sklicevati na naš kazenski zakonik. Imate prav, gre za sum kaznivega dejanja in tako so ovadbe tudi napisane. Ampak še enkrat vam povem, nisem ne pisal, ne podpisoval, ne vročal, ne odobral takih ovadb, ker minister za obrambo teh pooblastil nima. Ta pooblastila je po takratnem zakonu dobil samo obveščevalno varnostni organ ministrstva za obrambo. In kar zadeva posamezna pooblastila v predkazenskem postopku iz sedaj veljavnega zakona, ki je v veljavi od januarja 1995 izhaja, da predkazenske postopke lahko opravlja samo protiobveščevalni del obveščevalno varnostne službe ministrstva za obrambo.

ALOJZ PETERLE: ... (Ne govori v mikrofoni.) ...

JELKO KACIN: Ali sem vam odgovoril na vprašanje? Kar pa zadeva drugi del vašega razmišljanja; jaz bom tukaj na voljo toliko časa, dokler bodo vprašanja in bom poskušal po najboljših močeh odgovoriti. Sem pozabil, kaj ste hotel še vprašati.

ALOJZ PETERLE: Torej, jaz nisem razmišljal glede vprašanj, ampak samo postavil vprašanje; kam ali so v pričevanjih o katerih govorite - številnih sodelavcev, raznih služb v obrambnem ministrstvu - ali so tudi pričevanja o sledih, kje je ta denar končal. Ali so samo... Torej mene zanima, kako so do teh števil prišli ti ljudje. Ali so ocenjevali neke forme in so, ali so šteli denar, na kakšni podlagi so oni prišli do teh števil, predvsem pa, kam je šel denar? Ali je kdo povedal ali ima dokaz, ima podatke, ima sled za tem denarjem?

JELKO KACIN: Varnostni organ ministrstva za obrambo je služba, ki se sedaj imenuje OVS, njihovi delavci pa so bili v vseh pokrajinskih poveljstvih Slovenske vojske. Delavci so dežurali na sedežu varnostnega organa ministrstva za obrambo. Zato je VOMO v prvem letu 1994, potem pa OVS preiskoval

predvsem samo sebe. Kaj so ti delavci počeli? Ti delavci so pri opravljanju dežurstva na sedežu, morali pomagati shranjevali tudi gotovino, ki je prihajala kot plačilo za te posle. To gotovino so morali tudi prešteti. Tega ni počel Andrej Lovšin sam, ampak dežurni delavci. In cela vrsta izjav delavcev obveščevalno varnostne službe se nanaša, datum, ura ta in ta, štel sem in preštel sem toliko. Predal sem dežurstvo, naprej je štel naslednji. To so zneski, ki govorijo o tem, koliko denarja je bilo prevzeto ob posameznem poslu v posameznem dnevu. 573

Drugo so navedbe o tem, koliko denarja je bilo zbrano v tej famozni Lovšinovi blagajni in koliko se jo je selilo iz Župančičeve, kjer je bil sedež varnostnega organa na zgornjem nadstropju, na Kardeljevo. Ta znesek se vrsti od 40 do 42 milijonov nemških mark. Take so navedbe, tak znesek je. Vir za to številko sta Andrej Lovšin in gospod Cimerman. Onadva sta tem ljudem to številko povedala in vsi jo ponavljajo.

Tretji del, o stroških, pa govori o načinu prinašanja v državo opremo obveščevalno varnostne službe, ki jo je obveščevalno varnostna služba za gotovino kupovala v tujini. To so bile ekspedicije, v katerih je sodelovalo nekaj delavcev in nekaj vozil, ki so odšla v tujino, imela pri sebi veliko količino gotovine, za to, da so pokrile svoje stroške bivanja in se potem skozi dvignjeno rampo vračale nazaj v Republiko Slovenijo. Tisti, ki so bili soudeleženi v teh ekspedicijah, so izpovedali, kdaj so šli, kolikokrat so šli, kdo je vodil ekspedicijo, koliko denarja so pri tem porabili, koliko denarja so vrnili gospodu Cimermanu po tem, ko so svojo ekspedicijo zaključili. Pri tem niso imeli težav z gotovino. Zneski so bili veliki. Če vas to zanima, predlagam da od ministrstva za obrambo zahtevate dokumentacijo in mislim, da vam jo kot preiskovalni komisiji morajo tudi dostaviti. To so viri, za katere me sprašujete.

Vaše končno vprašanje; kam je ta denar šel. Del denarja, ki je bil tako pridobljen, je šel v nakup opreme. Zato pravim, da je bilo zoper Lovšina vložena ovadba za uničenje uradne dokumentacije, ker je dokazano, da je bilo porabljen za to. Del gotovine se je uporabljal za poslovanje ministrstva za obrambo pri nekaterih poslih. Ko je kdo potreboval gotovino, je šel tja, kjer se je gotovina hranila in jo je tam prevzel. Trdijo, da so po gotovino hodili v Kočevsko reko. Jaz domnevam, da Andrej Lovšin, ko je bil razrešen in upokojen, te gotovine ni odnesel s seboj. Torej, ne bi si upal reči kaj takega. Ta gotovina je ostala v ministrstvu za obrambo. Po Andreju Lovšinu pa ni bilo več nobenega direktorja varnostnega organa ministrstva za obrambo. Tudi oba se bosta spomnila, takrat so bili delavci imenovani samo tako, po pooblastilu. Formalnega direktorja ni bilo in nasledniki Andreja Lovšina niso znali ali pa niso hoteli povedati nič konkretnega v zvezi s tem. Ironija pa je seveda o tem, da pa so delavci prav te obveščevalno varnostne službe, najbolj natančno vedeli, da se

je to dogajalo, koliko je tega obsega bilo in zato so se prav oni, ki so pri tem sodelovali in so pred tem osebno šteli denar, najlažje tudi potrdili, koliko tega denarja je bilo. Na to vprašanje, gospod Peterle, kam je ta denar šel, vam jaz odgovoriti ne znam. Poznam pričevanje gospoda Pajnkiherja, ki je rekel, da je ta zadeva bila predana naprej, njegovim nadrejenim. Kdo pa so njegovi nadrejeni, pa veste. Ker pa obstoji cela vrsta drugih pričevanj, ki govorijo, da se je gotovina dvigala v Kočevski reki, lahko iz teh pričevanj tudi domnevamo, kje je bila ta gotovina fizično skladiščena. Jaz dokazov o tem nimam, lahko samo povem, da to v dokumentih, ki so na voljo v ministrstvu za obrambo, nedvoumno piše. Tako govorijo pripadniki takratnega varnostnega organa ministrstva za obrambo, ki so opravljali določene naloge in za opravljanje teh nalog prejemale gotovino tam in tam.

574

ALOJZ PETERLE: Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod dr. Jože Zagožen.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Dve vprašanji me zanimata. Prvo vprašanje je to. Od 17. oktobra 1991 do oktobra 1994, sem bil formalno direktor

16. TRAK: (NŽ)

(Nadaljevanje): logistike, formalno; govorim zato, ker po prihodu gospoda Kacina nisem več v polni meri to opravljal, ker pač sem bil izločen iz tega, kasneje tudi na bolniški, ampak formalno sem bil tal. In sedaj me zanima; od 30.3.1994 do oktobra, se pravi, to je šest mesecev, ste imel možnost, da bi me lahko karkoli vprašal v zvezi z nakupom, trgovino itn., vendar tega nikoli niste napravil. Niti enega vprašanja nisem od nikogar, nihče mi ni postavil niti enega vprašanja, pa sem bil direktor logistike. Danes pa slišim, da so se na veliko zbirale izjave, pisale, tudi podrejeni, verjetno tudi Zupan in pa vsi ostali, ki so bili pod menoj, so pisali razne izjave. Ne vem, zakaj mene ni nihče nič vprašal. Ali se je mislilo, da ne bom dal pravih odgovorov ali, ne vem zakaj. To bi me zanimalo.

In druga zadeva, ali pa, oprostite, Jožeta Zagožna, če ni prav, sedaj če omenjam. Drugo, kar me zanima, je pa to. Ali je v teh pisnih izjavah kdo rekel, da je dal gotovino Janezu Janši? Ker je bilo toliko teh izjav in šteli so in hranili. Kajti tu, prej si je kot glavni, odgovorni vedno navajal tukaj Janez Janša za vse skupaj. Sedaj me pa zanima, ali je kdo v pisni izjavi rekel, da jo je dal Janezu Janši, ker nekje je morala končati ta gotovina. Francel je dal Mihi, Miha je dal Janezu, Janez Ivanu... Ne, zanima me kje, če piše v teh dokumentih, kje je stvar končala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Kacin.

575

JELKO KACIN: Na prvi del vašega vprašanja dr. Zagožen. Vi ste bil tam od oktobra leta 1991. 22. novembra tega istega leta, je bil realiziran ta posel. To je ta dokument, katerega kopijo sem dobil od gospoda predsednika državnega zbora, ker sem original izročil njemu, kopijo pa ima tudi gospod Moge. Na nobenem od teh papirjev niso zasledili vašega rokopisa dr. Zagožen. Zato vas o tem niso spraševali.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: ... (Ni vključen.) ... Da ste potem za ta dokument že takrat vedeli, in ga niste ...

JELKO KACIN: Ta dokument sem jaz pridobil sedaj. Tisti, ki so pa preiskovali dr. Zagožen, pa so odločali o tem, kdo naj kaj pove. Največ je obveščevalno varnostna služba spraševala svoje delavce, kar sem vam danes že nekajkrat povedal, da so delavci obveščevalno varnostne službe pri opravljanju dežurstva prihajali v stik s kupci in denar je prišel v obveščevalno varnostno službo. Lahko vam zagotovim, da nobeden delavec logistike ni štel denarja. Kaj takega nismo zasledili. Logistika je skrbela za materialno oskrbo, za ponudbo, za izdajo odobrenih količin orožja, za nalaganje tega orožja za materialno evidenco. Zato gospod Zagožen še enkrat povem; logistika je imela natančno kosovnico, zbirnico vsega tega, kar je bilo oddano oziroma prodano. Za cene pa je skrbela obveščevalno varnostna služba. Zato gospod Zagožen, ker so ocenjevali, da se vi s cenami niste ukvarjali, vas nihče v zvezi s tem tudi ni zasliševal. Zato pravim, vas tam ni bilo. Če pa želite biti zraven, pa povejte, kje ste kaj podpisal, pa bomo z veseljem tudi vas vključili v ta del zgodbe oziroma to je sedaj pristojnosti komisije, ne pa o mojem delu.

Kaj je bilo drugo vprašanje, se opravičujem?

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Drugo vprašanje je bilo to. Če je, na katerikoli tej pisni izjavi, ki ste jih dobili, ko ste jih zahtevali od teh ljudi, bilo napisano, da je gotovino prejel gospod Janez Janša, ki ga vendarle, ste prej v svojem nastopu označevali kot glavnega odgovornega za vse to.

JELKO KACIN: Gospod Janez Janša je bil sekretar za obrambo in minister za obrambo tako, kot tudi jaz. In jaz sem bil objektivno odgovoren za to, kar ste vi počeli, kot direktor logistike za obrambo. In gospod minister Janša je bil pač predstojnik tega resorja. Gospod Janša je velikokrat pokrtil svoje ljudi, tudi v času Depale vasi, je pokrtil Krkoviča in zato nosil pač odgovornost za to, kar se je zgodilo. Jaz se v to ne spuščam. Jaz se ne spomnim, da bi kdo rekel, da je Janez Janša štel denar, ali pa da je on prevzel ta denar. Pač pa, je Janša odobril nakupe. On je osebno sprejemal tudi posamezne kupce. To iz dokumentacije jasno izhaja. Tudi prav nedavno sem

576

bral v ljubljanskem Dnevniku, da je sedanji minister za notranje zadeve bil osebno pri Janezu Janši in se z njim pogajal o tem ali mu bo orožje prodal ali ne. Obstojijo pa izjave, ki govorijo o tem, da je Janez Janša osebno odobril toliko in toliko denarja za nakup orožja. Konkretno za nakup orožja pri določenem Grku, je šlo milijon nemških mark. In iz tega posla ni bilo nič. Janša je potem zahteval, da se ta stvar sanira in prišlo je do poskusa ograbitve v Celovcu. To vse so delali v obveščevalno varnostni službi po odobritvi takratnega ministra za obrambo. Ampak na vprašanje ali je on štel denar, ali je kdo rekel, da je Janši osebno dal denar? Mislim, da ne. Mislim, sedaj je leta nazaj; jaz že tri leta nisem na obrambi, ampak mislim, da obstoji pa nekje neko pričevanje, ki pravi, da je dokumentacijo prevzel Janez Janša. Ampak ne morem se spomniti kdo je to rekel. Mislim, da govori o dokumentaciji, da ni rekel za denar. Tako zelo konkretno, gospod Zagožen.

DR. JOŽE ZAGOŽEN: Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ima še kdo vprašanje? Gospod Zoran Lešnik, izvolite. Se opravičujem.

ZORAN LEŠNIK: Jaz bom rekel tako, da je bilo danes slišati sicer bistveno bolj pomembne stvari, kot v tem trenutku zanima mene, ampak da nam ne bo kdo očital, se bom tukaj vrnil in skušal nekako navezati na tisto prvo vprašanje gospoda predsednika. Ali ste bili kdaj v Ložnici? Mene zanima Ložnica, iz preprostega vzroka, ker je tudi na koncu koncev v naslovi naše komisije mariborsko letališče in Ložnica. Da nam ne bo nekdo očital, da smo govorili vse drugo, spraševali vse drugo, o Ložnici pa ne.

Sedaj pa moram seveda najprej jaz nekaj vprašati, gospod Kacin. Z ozirom na to, da nisem sto procenten; vem, da ste bili minister za obrambo od leta 1994 dalje. Vem, da ste pred tem, ko ste prevzeli to ministrsko funkcijo, bili zaposleni izven teh vladnih organov, IMV, ne vem, ampak to ni pomembno. Zanima me, ali sem danes pravilno razumel, da ste bili v času pred, med in po osamosvojitveni vojni namestnik obrambnega ministra gospoda Janeza Janše?

JELKO KACIN: Tega niste slišal in slabo ste razumel. Namestnik sekretarja za obrambo sem bil nekje od meseca junija leta 1990, pa do, nekje marca, aprila 1991. Potem sem postal, mesec in pol pred osamosvojitvijo sekretar za informiranje in sem bil na tej funkciji v prvi Peterletovi vladi do konca mandata, tam nekje do začetka leta 1993. Tudi potem, ko je že gospod Drnovšek prevzel vlado, ki se je med mandatom spremenila. Od leta, nekje aprila 1993, pa do marca 1994 nisem bil v vladi ali pa v državni službi in sem se na funkcijo ministra za obrambo, sem na funkcijo ministra za obrambo

prišel po Depali vasi, mislim da je bilo to aprila 1994. Do takrat, v Ložnici nisem bil. V Ložnico sem šel prvič kot minister za obrambo in se tam seznanil z uskladiščenim mariborskim orožjem in sem reševal tudi neke druge zadeve, ki pa so vezane na Ložnico iz časa vojne. Namreč, Ložnica je bila po zavzetju razseljena in veliko orožja in streliva je bilo odpeljano v Pohorje in skladiščeno pri posameznih državljanih na skednjih itn. Potem se je pa ta zadeva po vojni vračala. Zato se je iz Ložnice prodajalo več kot iz drugih skladišč, ker je obstajala nevarnost, da orožje ni več hermetizirano in zato je bila Ložnica prva ocenjena kot primerna za odprodajo streliva, ker je to odhajalo direktno v uporabo in ni bilo predvideno daljše skladiščenje. So pa iz tega naslova obstajale tudi nekatere obveznosti do lokalnega prebivalstva, asfaltiranje neke ceste kot nadomestilo za škodo, ki je bila povzročena ali pa vse tisto, kar se je v zvezi z Ložnico dogajalo, v zvezi z našo 10-dnevno vojno in po njej. In zato sem bil tam tudi iz drugih razlogov. Ampak v samem skladišču mislim, da nisem bil več kot dvakrat.

ZORAN LEŠNIK: Gospod predsednik, gospod Kacin! Ne bom nič več vprašal, kajti to ste mi sedaj odgovorili, ne da bi vas vprašal in sedaj moram biti pred vami predviden, ker zgleda, da moje misli berete. Odgovorili ste mi v resnici na vprašanje, kar sem hotel vprašati ali je res, da je bilo orožje dobesedno nerazseljeno, ampak razmetano na Pohorju. Bil sem namreč priča, ko so iz mariborske kasarne orožje, ki je bilo iz Ložnice peljano v Maribor in je takratna JLA ni hotela prevzeti, zaradi določenih varnostnih okrepov, odpeljali nazaj, odpeljali na Pohorje in nedolgo tega mi je gozdar pripovedoval, kakšna je bila situacija potem. Nič več, nobenih vprašanj, ni potrebno nič odgovarjati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Hvala lepa. Ali ima še kdo kakšno vprašanje?

DR. CIRIL RIBIČIČ: Čisto eno kratko, da ne bi ostalo v zraku. In sicer pri prosil gospoda Kacina, če lahko odgovori, če je le možno, z da ali ne.

Ali sem prav razumel njegovo stališče oziroma odgovor v zvezi s kaznivim dejanjem tako, da ni nobenega dvoma po njegovem mnenju, da so kazniva dejanja bila, sum se pa pojavi v zvezi s tem, kdo so možni storilci tega dejanja.

JELKO KACIN: Tako generalno vam ne morem odgovoriti. Gre za posamezna različna kazniva dejanja. Gre za kaznivo dejanje nedovoljene trgovine, v katerem se na primer ugotovi, da je služba odprla račun v tujini, preko tega računa plačala zadevo, dobila nekvalitetno robo, to robo potem poskušala vrniti, preko istega računa dobila denar nazaj. Skratka, gre

za stvari, ki niso registrirane niti znotraj obveščevalno varnostne službe. To je en tak primer.

Jaz vam o posameznih ovadbah ne želim govoriti. Sum kaznivega dejanja obstoji v zelo konkretnih primerih. Najlažje bi vam takratni direktor obveščevalno varnostne službe povedal, za katere ovadbe in koliko gre in za katere sume kaznivih dejanj se nanašajo.

17. TRAK: (JJ)

(Nadaljevanje) Kdo pa so storilci teh kaznivih dejanj oziroma osumljeni, je pa seveda vprašanje, kajti pa povem osebno mnenje, tisti zoper katere so bile ovadbe posredovane, se lahko odločijo in nase sprejmejo tudi tisti del suma kaznivega dejanja, ki bi ga lahko prenesli na svoje nadrejene. Ampak to je njihova odločitev. Za tiste za katere je bila odkrita dokumentacija, za katere je bilo nedvoumno ugotovljeno, da so pri tem sodelovali so bile dane tudi ovadbe za kazniva dejanja oziroma sum storitve kaznivega dejanja.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Gospod Jelko Kacin, ali imate kakšne stroške?

JELKO KACIN: Ne, nimam.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Nimate. Potem se vam mi prisrčno zahvaljujemo za pričanje na tej komisiji in vam želimo še prijetе preostanek dneva.

Rad bi pa komisiji rekel, tole, kar me je dr. Jože Zagožen prej nekako proceduralno poprosil, da bi sprejela komisija sklep: "Da komisija ponovno pooblašča predsednika komisije, da pridobi dokumentacijo, ki jo je tukaj omenil gospod Jelko Kacin". V redu.

Kdo je za? Hvala lepa. Kdo je proti?

ZORAN LEŠNIK: Gospod predsednik, ali lahko, da ne bo spet kaj narobe, sklenimo še enkrat, da te pooblaščamo, da za javnost, za novinarje daš izjavo...

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Tisto je druga reč, ko bomo do konca prišli. Hvala lepa.

S tem smo z 2. točko zaključili, torej zaslišanje.

Smo pri 3. TOČKI, TO JE POTRDIČEV ZAPISNIKA 9. SEJE KOMISIJE. To je zapisnik, ki govori o zaslišanju generala Slaparja. Vi boste za zapisnik dobili, kot je navada tukaj.

Ali lahko sprejmemo tole, ali ima kdo pripombe?

Ima kdo pripombe? (Ne.) Potem bi...

DR. CIRIL RIBIČIČ: Imam eno vprašanje. Nisem bil tukaj, zato se bom vzdržal pri tem, ampak tukaj je ocena o 100

milijonih mark vrednosti oddanega orožja, pa me zanima, ali je bila tukaj mišljena.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Toliko je izpovedal.

DR. CIRIL RIBIČIČ: Vem, ampak ali je bila mišljena tržna vrednost, ali prodajna vrednost. Vi ste videli danes, da se je prodajalo za 7-kratno, ali 14-kratno ceno.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: To je bila mišljena tista cena, ki bi jo nekje ministrstvo moralo iztržiti.

DR. CIRIL RIBIČIČ: V bistvu po svetovnih cenah. Hvala lepa.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Če ne, kdo je potem, da sprejmemo ta zapisnik? (3 člani.) Pa nihče proti.

Potem smo ta zapisnik tudi sprejeli.

Jaz bi, ker na koncu moramo reči, da izjavo, meni se strahotno mudi, jaz tega po navadi ne počnem, ker me čakajo že ljudje, bi podpredsednika pooblastili, pa mu daje komisija za eno tako kratko izjavo, če se s tem strinjate, da bi izpoved dveh zaslišanih prič pomagala, kar je ... ki jih komisija raziskuje, konkretnih zadev ne bi obrazlagal, ...

GOSPOD _____: Ker je potrebno pribaviti še dokumentacijo in eventualno še zaslišati pričati, o čemer komisija še ni sklepala.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ali je v redu? Se strinjate s tem, ali bi podrobno bolj to dajali, izjavo. Prosim.

Ali pooblaščate njega, da govori? Podpredsednika oziroma namestnika predsednika.

ZORAN LEŠNIK: Jaz samo pravim, da moramo nekoga pooblastiti, da ne bodo spet očitki, da je nekdo nekaj govoril, ne da bi imel za to pooblastila, kot je bilo rečeno.

GOSPOD _____: Saj boš ti povedal, povej da ti se zelo mudi, predsednik tebe smo pooblastili.

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Ampak ali lahko jaz dajem izjave približno kaj je bilo, ali podobno, ker tukaj te vleče za jezik...

GOSPOD _____: Predsednik, bolj je, da vi... čeprav je kratko...

...(Medsebojno pogovarjanje.)....

PREDSEDNIK RUDOLF MOGE: Potem mene pooblaščate.

(Seja je bila končana 9. marca 2000 ob 15.49 uri.)